

ΟΙ ΑΓΙΟΙ ΤΗΣ ΧΡΥΣΗΣ ΕΠΟΧΗΣ ΤΗΣ
ΑΓΓΛΙΑΣ

(6ος-8ος αἰώνες)

ΟΙ ΑΓΙΟΙ
ΤΗΣ ΧΡΥΣΗΣ ΕΠΟΧΗΣ ΤΗΣ

ΑΓΓΛΙΑΣ

Μία Συλλογή τῶν Βίων τῶν Ἁγίων Ἄνδρῶν
καί Γυναικῶν οἱ Ὅποιοι Ἄνθησαν στήν
Ὁρθόδοξη Χριστιανική Βρετανία

Περιλαμβάνει Ἀγγλικό Ὁρθόδοξο Ἡμερολόγιο

Συντάχθηκε ἀπό τόν
Βλαδίμηρο Μός
Ἀπόφοιτο τοῦ Παν/μίου τῆς Ὁξφόρδης, Κάτοχο Διδακτορικοῦ
Διπλώματος Παν/μίου Surrey

Μετάφραση ἀπό τά Ἀγγλικά

*Ἐκδόσεις "Ἁγιος Σεργεῖο τοῦ Σαρκόφ"
2009*

Τίτλος Πρωτοτύπου:
SAINTS OF ENGLAND' S GOLDEN AGE

Compiled by Vladimir Moss, B.A. (Oxon.), Ph.D. (Surrey)

© 1997

τοῦ Κέντρου Παραδοσιακῶν Ὁρθόδοξων Σπουδῶν

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

Εἰσαγωγή	9
Ἀγγλικό Ὁρθόδοξο Ἡμερολόγιο	13
Ἄγγλοι καί Ἄγγελοι	51
1. Ὁ Ἅγιος Νέκταν τοῦ Χάρτλαντ	54
2. Ὁ Ἅγιος Ροῦμον τοῦ Τάβιστοκ	67
3. Ἡ Ἅγία Γιούριθ τοῦ Τσίτλχαμπτον	77
4. Οἱ Ἅγιες Σίντγουελ καί Τζαθγουάρα	83

5. Ὁ Ἅγιος Μπράνοκ τοῦ Μπρῶντον	88
6. Οἱ Ἅγιοι Ἀρχιεπίσκοποι τοῦ Κάντερμπερυ	92 7.
Ὁ Ἅγιος Ἐντουῖν	117
8. Ἡ Ἁγία Ἡνζγουαίθ τοῦ Φόουκστοουν	121
9. Ὁ Ἅγιος Ὁσβαλντ τῆς Νορθάμπρια	125
10. Οἱ Ἅγιοι Παυλῖνος καί Ἰθαμαρ	139
11. Ὁ Ἅγιος Βιρῖνος τοῦ Ντόρτσεστερ-ον-Τέιμζ	144
12. Ὁ Ἅγιος Ὁζγουῖν τοῦ Ντέϊρα	147
13. Ὁ Ἅγιος Φήλικας τοῦ Ντάνγουίτς	154
14. Ὁ Ἅγιος Φέρζυ τοῦ Κάστρου Μπούργκ καί τοῦ Περόν	156
15. Ὁ Ἅγιος Ράμγουολντ τοῦ Μπάκινγχαμ	161
16. Οἱ Ἅγιοι Ἐθελρεντ καί Ἐθελμπριχτ	167
17. Ὁ Ἅγιος Ἐθελγουῖν τοῦ Ἐϊθελνυ	170
18. Ὁ Ἅγιος Κέντ	171
19. Ὁ Ἅγιος Ντιούμα	174
20. Οἱ Ἅγιοι Τσάντ, Γούλφειντ καί Ρουφῖνος	176
21. Οἱ Ἅγιες Καϊνιμπούργκα, Καϊνιζγουῖδα καί Τίμπα	210
22. Ἡ Ἁγία Χίλντα τοῦ Γουῖτμπυ	212
23. Οἱ Ἅγιοι Μπότολφ καί Ἄντολφ	216
24. Ἡ Ἁγία Ἐμπα Α΄	221
25. Ὁ Ἅγιος Μπουαζίλ	225
26. Ὁ Ἅγιος ἼΗτα	228
27. Ὁ Ἅγιος Θεόδωρος τοῦ Κάντερμπερυ	230
28. Ὁ Ἅγιος Ἀδριανός τοῦ Κάντερμπερυ	236
29. Οἱ Ἅγιοι Ἡρκονγουολντ καί Ἐθελμπούργκα	238
30. Ὁ Ἅγιος Χύμπαλντ τοῦ Χύμπαλντστοου	251
31. Ὁ Ἅγιος Ἐθιλγουολντ τοῦ Φάρν	253
32. Ὁ Ἅγιος Ἰγουῖ τοῦ Λίντισφαρν καί τῆς	

Βρεττάνης	256
33. Οί Ἅγιες Ἐθελντρίντα, Σεξμπούργκα, Ἐρμενχίλντα καί Χιούνα	258
34. Ἡ Ἅγία Ὅσουθ τοῦ Τσίτς	268
35. Ἡ Ἅγία Βερμπούργκα τοῦ Χάνμπερυ	272
36. Ὁ Ἅγιος Χέντα τοῦ Γουΐντσεστερ	279
37. Ὁ Ἅγιος Ἄλντχελμ τοῦ Σέρμπορν	281
38. Ἡ Ἅγία Μιλντμπούργκα	295
39. Ἡ Ἅγία Μίλντρεντ	307
40. Ὁ Ἅγιος Ἐγκγουϊν	316
41. Ὁ Ἅγιος Κρένταν	329
42. Ἡ Ἅγία Πέγκα τοῦ Πίκερκ	330
43. Ὁ Ἅγιος Ἰωάννης τοῦ Μπέβερλυ	333
44. Ἡ Ἅγία Καθμπούργκα	344
45. Ὁ Ἅγιος Μπίντ τοῦ Γουΐαρμαουθ-Τζάρου	346
46. Οἱ Ἅγιοι Ἐπίσκοποι τοῦ Λίντισφαρν	353
47. Ἡ Ἅγία Φράϊντζγουαϊντ τῆς Ὁξφόρδης	357
48. Ἡ Ἅγία Γουϊδμπούργκα τοῦ Ἀνατολικοῦ Ντέραμ	361
49. Ἡ Ἅγία Γουεντρίντα τοῦ Μάρτς	363
50. Ὁ Ἅγιος Κάθμαν τοῦ Στέϋνινγκ	365
51. Ὁ Ἅγιος Κέογουλφ τῆς Νορθάμπρια καί τοῦ Λίντισφαρν	368
52. Οἱ Ἅγιοι Ἄκκα καί Ἄλκμουντ	370
53. Ὁ Ἅγιος Κόνγκκαρ τοῦ Κόνγκρεσμπερυ	376
54. Ὁ Ἅγιος Ντέκιουμαν τοῦ Γουότσετ	380
55. Ὁ Ἅγιος Ἐϊνταν, Ἐπίσκοπος Λίντισφαρν	382
56. Ὁ Ἅγιος Ἄσαφ, Ἐπίσκοπος Ἀγ. Ἄσαφ	393
57. Οἱ Ἅγιοι Μπώλντρεντ καί Μπώλντρεντ τοῦ Μπᾶς Ρόκ	395

58. Ἡ Ἁγία Μπατίλντ, Βασίλισσα τῆς Γαλλίας	397
59. Ὁ Ἅγιος Κλύντογκ, Μάρτυρας-Πρίγκιπας τοῦ Ἡγουῖας	401
60. Ὁ Ἅγιος Κωνσταντῖνος, Μοναχός-Μάρτυρας τῆς Κορνουάλλης	403
61. Ὁ Ἅγιος Κρένταν τοῦ Ἡβσαμ	406
62. Ὁ Ἅγιος Ντόναν, Ἱερομάρτυρας τῆς Νήσου Ἡγκ καί οἱ σύν αὐτῶ	407
63. Ὁ Ἅγιος Ἥτα, Ἐπίσκοπος τοῦ Χέξχαμ	409
64. Ὁ Ἅγιος Ἐγκμπερτ, Ἐπίσκοπος Ἀϊόνα	411
65. Ὁ Ἅγιος Φέργκουσ, Ἐπίσκοπος Γκλάμις	416
66. Ὁ Ἅγιος Ἰουστινιανός, Ἱερομάρτυρας τῆς Νήσου Ράμζεϋ	418
67. Ὁ Ἅγιος Μώγκχοουλντ (Μάκκαλντ), Ἐπίσκοπος τῆς Νήσου Μάν Ἐπιθανάτια Προφητεία τοῦ Ἁγίου Ἐντουαρντ τοῦ Ὁμολογητῆ	423 428

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Τό ἔτος 1997 σηματοδοτεῖ μία πολύ σημαντική ἐπέτειο γιά τούς Ἀγγλόφωνους Ὁρθόδοξους Χριστιανούς. Χίλια τετρακόσια χρόνια πρὶν, τὴν ἡμέρα τῆς Ἑορτῆς τῆς Γεννήσεως τοῦ Κυρίου, ὁ Βασιλιάς Ἰηθελμπερτ τοῦ Κέντ καὶ πάνω ἀπὸ δέκα χιλιάδες ὑπήκοοί του Βαπτίσθηκαν στὸν Ποταμὸ Σουέαλ ἀπὸ τὸν Ἀρχιεπίσκοπο Αὐγουστῖνο τοῦ Κάντερμπερυ, μαθητὴ τοῦ Πάπα Γρηγορίου Α΄ τῆς Ρώμης—ὁ ὁποῖος εἶναι συνήθως γνωστός στὴν Δύση ὡς «ὁ Μέγας» καὶ στὴν Ἀνατολή ὡς «ὁ Διάλογος». Ὁ Ἅγιος Γρηγόριος, πανηγυρίζοντας γιὰ τὴν εἴδηση τῆς Βάπτισης τοῦ Ἁγίου Ἰηθελμπερτ, ἔγραψε στὸν Ἅγιο Αὐγουστῖνο: «Δόξα ἐν ὑψίστοις Θεῷ καὶ ἐπὶ γῆς εἰρήνη, ἐν ἀνθρώποις εὐδοκία· διότι ἓνας σπόρος σίτου, ὁ ὁποῖος πέφτει στὴν γῆ, ἔχει πεθάνει, γιὰ νὰ μὴν βασιλεύει στὸν Οὐρανὸ μόνος· ναὶ Ἐκεῖνος μὲ τὸν θάνατο τοῦ Ὁποίου ζοῦμε, μὲ τὴν ἀδυναμία τοῦ Ὁποίου γινόμαστε δυνατοί, μὲ τὸν πόνο τοῦ Ὁποίου σωζόμαστε ἀπὸ τὸν πόνο, μὲ τὴν ἀγάπη τοῦ Ὁποίου ἐπιζητοῦμε στὴν Βρετανία ἀδελφούς τούς ὁποίους δὲν γνωρίζαμε, μὲ τὸ χάρισμα τοῦ Ὁποίου βρίσκουμε ἐκείνους τούς ὁποίους χωρὶς νὰ τούς γνωρίζουμε τούς ἀναζητήσαμε».

Σήμερα, συχνά λησμονεῖται ἡ σπουδαία Χριστιανική

κληρονομία τήν ὅποια ἔχει ἡ Ἀγγλία ἀπό τήν ἐποχή ἀκόμη πρὶν τήν Νορμανδική Κατάκτηση. Οἱ πρόσφατες ἐσκαφές στόν νάρθηκα τοῦ Καθεδρικοῦ Ναοῦ τοῦ Κάντερμπερυ φανέρωσαν τά ὑπολείμματα ἑνὸς Καθεδρικοῦ τοῦ δέκατου αἰώνα τά ὅποια κατέπληξαν τοὺς ἀρχαιολόγους μέ τό μεγαλεῖο τους. Τό βιβλίό αὐτό ἀντιπροσωπεύει μία περαιτέρω ἀνασκαφή μέσα στήν κληρονομία τῆς Χριστιανικῆς Ἀγγλίας, ὄντας μία συλλογή τῶν βίων τῶν Ἀγίων τῆς Χρυσῆς Ἐποχῆς τῆς Ἀγγλίας (ἀπό πνευματικῆς ἀπόψεως): ἀπό τόν ἕκτο μέχρι τίς ἀρχές τοῦ ὄγδου αἰώνα.

Ὅρισμένοι ἀπό τοὺς Ἀγίους σέ αὐτήν τήν συλλογή, ὅπως ὁ Ἅγιος Αὐγουστίνος καί ὁ Ἅγιος Ὁσβαλντ, μᾶς εἶναι σχετικά γνωστοί ἀπό τήν *Ἱστορία τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἀγγλίας καί τοῦ Λαοῦ της*, τοῦ Ὁσίου Μπήντ. Ἄλλοι μᾶς εἶναι λιγότερο γνωστοί καί ἐμφανίζονται ἐδῶ σέ μία σύγχρονη Ἀγγλική μετάφραση γιά πρώτη φορά. Οἱ βίοι πού δέν περιλαμβάνονται εἶναι οἱ βίοι Ἀγίων ὅπως ὁ Κάθμπερτ, ὁ Γουΐλφριντ, ὁ Ἐπίσκοπος Βενέδικτος, ὁ Ζίγκφριντ καί ὁ Σέολφριντ, τῶν ὁποίων οἱ πλήρεις βίοι διατίθενται σέ καλές σύγχρονες μεταφράσεις· οἱ Ἅγιοι ἐκεῖνοι τῶν ὁποίων ἡ κύρια συνεισφορά ἦταν στό πεδίο τῆς ἐξωτερικῆς ἱεραποστολῆς· καί οἱ Ἅγιοι τῆς Κορνουάλης, οἱ ὁποῖοι δέν εἰσῆλθαν σέ κανένα ἀπό τά Ἀγγλικά βασίλεια κατά τήν διάρκεια τῆς περιόδου πού καλύπτεται ἀπό τό βιβλίό αὐτό. Ἐν τούτοις, οἱ Κέλτες Ἅγιοι τοῦ Ντέβον οἱ ὁποῖοι ἀπεικονίσθηκαν στά Ἀγγλικά ἡμερολόγια περιλαμβάνονται στό βιβλίό αὐτό μαζί μέ τοὺς Ἀγίους Ἱρλανδικῆς, Γαλλικῆς καί Ἰταλικῆς καταγωγῆς οἱ ὁποῖοι εἶχαν ἐπίδραση στόν βίο τῆς Ἀγγλικῆς Ἐκκλησίας καί στήν Ἀγγλία τοὺς τιμοῦσαν πρὶν τήν Νορμανδική Κατάκτηση τοῦ 1066.

Ἐλπίζουμε ὅτι μία στενότερη γνωριμία μέ τοὺς Ἀγίους αὐτοὺς θά ἐνθαρρύνει τοὺς Ἀγγλους Χριστιανούς νά ἐπιστρέψουν στίς

πηγές τῆς Χριστιανικῆς Πίστης σέ αὐτές τίς νήσους, σέ ἐκείνη τήν «ίερή παρακαταθήκη» τήν ὁποία ἐμπιστεύθηκαν στους πατέρες μας οἱ Ἅγιοι Ἀπόστολοι καί ἡ ὁποία, δυστυχῶς, ἔχει τελευταῖα τόσο πολύ ἀμαυρωθεῖ καί βεβηλωθεῖ. Διότι, καθὼς μᾶς προτρέπει ὁ Ἅγιος Παῦλος, «Ἐαυτοὺς πειράζετε εἰ ἐστέ ἐν τῇ πίστει, ἑαυτοὺς δοκιμάζετε» (Β' Κορ. 13:5). Εἶθε οἱ προσευχές τῶν Ἁγίων τῆς Πρώϊμης Ἀγγλίας νά μᾶς βοηθήσουν νά ἐκπληρώσουμε αὐτήν τήν ἐντολή, πρὸς δόξαν τοῦ Θεοῦ καί τῆς Μίας, Ἁγίας, Καθολικῆς καί Ἀποστολικῆς Ἐκκλησίας Του!

Βλαδίμηρος Μός
16 Ἰουνίου 1997 (Παλαιῶ Ἡμερολόγιου)
Κυριακή Πάντων τῶν Ἁγίων τῆς Βρετανίας

ΑΓΓΛΙΚΟ ΟΡΘΟΔΟΞΟ ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟ

Ο κατάλογος πού ἀκολουθεῖ ἀποτελεῖται ἀπό προτεινόμενες προσθήκες στό Ἡμερολόγιο τῆς Ὁρθόδοξης Ἐκκλησίας Ἁγίων Δυτικῆς, ἰδιαίτερα Ἀγγλικῆς, προέλευσης οἱ ὁποῖοι

ἀναπαύθησαν προτοῦ νά ἀποσκιρτήσῃ ἡ Δύση ἀπό τήν Ὁρθοδοξία. Στηρίζεται πολύ σέ ἡμερολόγια πρό τοῦ Σχίσματος—κυρίως Ἀγγλο-Σαξονικά ἡμερολόγια τοῦ δεκάτου καί ἑνδεκάτου αἰώνα, ἀλλά ἐπίσης καί στό *Μαρτυρολόγιο τοῦ Ἱερωνύμου* καθώς καί σέ ὀρισμένα ἄλλα Δυτικά Ὁρθόδοξα ἡμερολόγια—καί ἀντανακλᾷ τήν προδιάθεση τῶν ἡμερολογίων αὐτῶν ὑπέρ τῶν Ἑλλήνων, Γάλλων καί Ρωμαίων Ἀγίων· ἀλλά οἱ κύριοι Ἅγιοι καί ἄλλων Δυτικῶν χωρῶν περιλαμβάνονται ἐπίσης. Μέ ὀρισμένες ἐξαιρέσεις, δέν περιλαμβάνεται ἡ μνημόνευση τῶν Ἀγίων οἱ ὅποιοι ἤδη εὐρύτητα τιμῶνται στήν Ἀνατολική Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία.

Μέ μικρά κεφαλαῖα καταχωροῦνται οἱ Ἅγιοι ἐκεῖνοι οἱ ὅποιοι ἀπύλασαν τήν καθολική προσκύνηση σέ ὀλόκληρη τήν Βρετανία. Περιλαμβάνονται ἐπίσης σέ πλάγια γραφή ἄρκετοί ἄνδρες καί γυναῖκες γιά τήν δικαιοσύνη τῶν ὁποίων ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ ὑπάρχουν ἰσχυρές ἀποδείξεις, ἀλλά γιά τούς ὁποίους ὑπάρχουν μόνον λίγα ἢ καθόλου στοιχεῖα γιά τήν τιμητική τους προσκύνηση τόν καιρό πρῖν τήν Κατάκτηση, μαζί μέ ἐκείνους οἱ ὅποιοι πέθαναν ἀντιστεκόμενοι στήν ἐξουσία τοῦ ψευδοπάπα καί βασιλιᾶ κατά τήν διάρκεια τῆς Κατάκτησης καί μετὰ ἀπό αὐτήν. Ἰδιίτερα, αὐτοί οἱ τελευταῖοι περιλαμβάνουν τούς δύο τελευταίους Ὁρθόδοξους Βασιλεῖς τῆς Ἀγγλίας, τόν Ἑντουαρντ τόν Ὁμολογητή καί τόν Χάρολντ Β΄ καθώς καί τόν τελευταῖο Ὁρθόδοξο Ἱεράρχη, Ἑθελρικ. Τά γράμματα [Π] καί [Δ] προσδιορίζουν τούς Ἅγίους τῆς πρώτης καί δεύτερης κατηγορίας, ἀντίστοιχα, στό ἡμερολόγιο τό ὅποιο εἶναι γνωστό ὡς *Ψαλτήριον τοῦ Μπόσγουερθ*, τό ὅποιο συντάχθηκε στό Κάντερμπερυ μετὰ τό 988 καί πρῖν τό 1023.

Ὅλες οἱ ἡμερομνίες εἶναι γιά τό ἐκκλησιαστικό (Παλαιό, Ὁρθόδοξο ἢ Ἰουλιανό) ἡμερολόγιο, τό ὅποιο εἶναι δεκατρεῖς μέρες πίσω ἀπό τό κοσμικό (Νέο, Παπικό ἢ Γρηγοριανό)

ήμερολόγιο. Ἐτσι, γιά παράδειγμα, ἡ 1η τοῦ Σεπτεμβρίου, σύμφωνα μέ τό Παλαιό Ἡμερολόγιο, εἶναι ἡ 14η Σεπτεμβρίου, κατά τό Νέο Ἡμερολόγιο. Ὅπου οἱ ἡμερομηνίες μνημόνευσης πρὶν τὴν Κατάκτηση διαφέρουν ἀπὸ τίς ἡμερομηνίες μετὰ τὴν Κατάκτηση, προτιμῶνται οἱ ἡμερομηνίες πρὶν ἀπὸ τὴν Κατάκτηση καί ὅπου διαφέρουν οἱ Ἀγγλικές ἡμερομηνίες μνημόνευσης ἀπὸ τίς ἡμερομηνίες πού συνηθίζονται στὴν Ρώμη, προτιμῶνται οἱ Ἀγγλικές ἡμερομηνίες. Ἐτσι, γιά παράδειγμα, ὁ Πρίγκιπας-Μάρτυρας Γουΐσταν καταχωρεῖται τὴν 1η Ἰανουαρίου καί ὄχι τὴν 1η Ἰουνίου καί ὁ Ὅσιος Μπῆντ καταχωρεῖται τὴν 26η Μαΐου καί ὄχι τὴν 27η.

Ὅπου, ὅμως, οἱ ἀρχαῖες Ἀγγλικές ἡμερομηνίες μνημόνευσης διαφέρουν ἀπὸ τίς σύγχρονες Ὀρθόδοξες ἡμερομηνίες, προτιμῶνται οἱ σύγχρονες Ὀρθόδοξες ἡμερομηνίες, ἐνῶ οἱ ἀρχαῖες Ἀγγλικές ἡμερομηνίες, γιά λόγους ἱστοικοῦ ἐνδιαφέροντος, δίνονται σέ ἀγκύλες. Ἐτσι, γιά παράδειγμα, ὁ Ἅγιος Ἀμβρόσιος τοῦ Μιλάνου καταχωρεῖται τὴν 7η Δεκεμβρίου ἐνῶ ἡ μνημόνευσή του τὴν 4η Ἀπριλίου σημειώνεται σέ ἀγκύλες. Τελικά, ὅσοι Ἅγιοι γιά τοὺς ὁποίους μία ἰδιαίτερη ἡμερομηνία μνημόνευσης εἶναι ἄγνωστη ἢ ἀβέβαιη καταχωροῦνται μαζί τὴν Κυριακή τῆς μνήμης τῶν Ἁγίων Πάντων.

ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ

1. Γουΐσταν, Πρίγκιπας-Μάρτυρας τῆς Μέρσια (†849)
2. Χιλίων Μαρτύρων τοῦ Λίχφιλντ: Ἱερομάρτυς Ἀμφίμπαλους καί 999 σὺν αὐτῷ († ἀρχές 4ου αἰ.)
[31 Δεκεμβρίου] Σουλβέστρου, Πάπα Ρώμης

- (†335) [Δ]
Ἰσιδώρου, Ἐπισκόπου Σεβίλης (†636)
Μάντσιν ὁ Σοφός, Ἐπίσκοπος Λίμερικ (†640)
3. Γενοβέφα, Μοναχή στό Παρίσι (†512)
5. *Ἐντουαρντ ὁ Ὁμολογητής, Βασιλιάς τῆς Ἀγγλίας (†1066)*
Ἀνακομιδή τῶν Λειψάνων τοῦ Ροῦμον τοῦ Τάβιστοκ
7. Μπράνοκ, Ἱερομόναχος τοῦ Μπρόντον († 6ος αἰ.)
Κεντιγκέρνα, Ἐρημίτιδα τοῦ Ἴντς Κέϊλιτς,
Λόχ Λομόντ († 735 περίπου)
8. Σεβερίνος, Ἡγούμενος τοῦ Νόρικουμ καί φωτιστής
τῆς Αὐστρίας (†482)
Νεΐθαλαν, Λαϊκός ἀπό τήν Κομητεία τοῦ Ἀμπερντίν
(†678)
Πέγκα, Ἐρημίτιδα ἀπό τό Πίκερκ (†719)
Ἐνγκαρ ὁ Εἰρηνικός, Βασιλιάς τῆς Ἀγγλίας (†975)
Γούλσιν, Ἐπίσκοπος τοῦ Σέρμπορν (†1002)
9. αδριανος, ηγουμενος του καντερμπερυ
(†710) [Π]
Φίλαν, Ἡγούμενος τῆς Κομητείας τοῦ Πέρθ
(† ἀρχές 8ου αἰώνα)
Ἀνακομιδή τῶν λειψάνων τοῦ Τζούντοκ τοῦ
Σάν-Ζός-σύρ-Μέρ
10. Ντέρμοτ, Ἡγούμενος τοῦ Ἴνκλερον († 6ος αἰ.)
Σεθρύντα, Μοναχή τοῦ Φαρμουτιέ-αν-Μπρί († 7ος αἰ.)
12. Ἐπίσκοπος Βενέδικτος, Ἡγούμενος τοῦ
Γουΐαρμαουθ-Τζάροου (†689)
13. Ἰλαρίων, Ἐπίσκοπος τοῦ Πουατιέ (†368)
Ρεμίγιος, Ἐπίσκοπος τῆς Ρέμ (†533)
Κέντιγκερν, Ἐπίσκοπος Γλασκώβης (†612)
14. Φήλικας, Ὁμολογητής τῆς Νόλα (†260)

15. Ἴτα, Ἡγουμένη τοῦ Κίλιντου καί «Θετή Μπτέρα τῶν Ἀγίων τῆς Ἰρλανδίας» († 570 περίπου)
Μαῦρος, Μαθητής τοῦ Βενεδίκτου τοῦ Ὁρους
Κασίνο († 6ος αἰ.)
Κέογουλφ, Βασιλιάς τῆς Νορθάμπρια καί Μοναχός τοῦ Λίντισφαρν (†764)
16. [Ἰν Αὐγούστου] Οἱ ἀλυσίδες τοῦ Ἀγίου Ἀποστόλου Πέτρου
Ὀνοράτος, Ἀρχιεπίσκοπος τοῦ Ἄρλ (†429)
Φέρζυ, Ἡγούμενος τοῦ Κάστρου Μπέργκ καί τοῦ Περόν (†650)
17. Σουλίκιος, Ἐπίσκοπος τοῦ Μπούρζ (†647)
Μιλντγκύδα, Ἡγουμένη τοῦ Ἡστρυ († 8ος αἰ.)
18. Πρίσκα, Παρθένης τῆς Ρώμης
Ντεϊκόλα, Ἡγούμενος τοῦ Λιούρ († 625 περίπου)
Οὔλφριντ, Μάρτυρας τῆς Σουηδίας (†1028)
19. Μπράνγουάλατορ, Μοναχός τοῦ Τζέρσεϋ († 6ος αἰ.)
(ἡ 24 Ἰουλίου) Μπλέϊθμαϊκ, Ἡγούμενος τῆς Ἀϊόνα καί Ἱερομάρτυρας καί οἱ σύν αὐτῶ (†825)
20. Φέτσιν, Ἡγούμενος τοῦ Κόνγκ (†665)
21. Φρουκτουόζους, Ἐπίσκοπος Ταραγκόνα καί Ἱερομάρτυς (†259)
Ἄγνή, Παρθενομάρτυς τῆς Ρώμης (†305) [Δ]
22. *Γουεντρίνα, Ἐρημίτιδα τοῦ Μάρτις
Μπέργουολντ, Ἐπίσκοπος τοῦ Ράμζμπερν (†1045)*
23. Ἐμερεντιάνα, Παρθενομάρτυς τῆς Ρώμης († 304 περίπου)
Παυλῖνος, Ἐπίσκοπος Νόλα (†431)
24. Φελισιανός, Ἐπίσκοπος Φολῖνο (†252)
25. Ἡ Μεταστροφή τοῦ Ἀγίου Ἀποστόλου Παύλου

(Ιος αἰ.) [Δ]
[ΙΟ Ἰουλίου] Φηλικιτάτη, Ἰανουάριος, Φήλικας,

ΑΝΓΚΛΟΙ ΚΑΙ ΑΓΓΕΛΟΙ

Δέν θά ἔπρεπε νά ἀποσιωπήσουμε τήν ἀφήγησι ἡ ὁποία μεταβιβάσθηκε σέ ἐμᾶς ἀπό τήν παράδοσι τῶν μεγαλυτέρων μας, σχετικά μέ τόν Μακάριο Γρηγόριο, ἡ ὁποία δείχνει ξεκάθαρα τόν λόγο γιά τόν ὁποῖο ἀνέλαβε τέτοια ἐπιμελῆ φροντίδα γιά τήν σωτηρία τοῦ λαοῦ μας. Λένε ὅτι μία μέρα, μέ τήν πρόσφατη ἀφίξι ἐμπόρων, εἶχαν μεταφερθεῖ πολλά εἶδη γιά πώλησι στήν Ἀγορά (Forum) καί πολὺς κόσμος εἶχε συγκεντρωθεῖ γιά νά κάνει ἀγορές καί ὅτι ὁ ἴδιος ὁ Γρηγόριος μεταξύ ἄλλων εἶχε ἐπίσης φθάσει ἐκεῖ καί εἶδε νά προτείνουν πρὸς πώλησι, ἀνάμεσα στά ἄλλα ἀντικείμενα, ἀγόρια μέ ξανθὸ χρῶμα δέρματος, μέ πρόσωπα ἐλκυστικά, νά ξεχωρίζουν γιά τίς ὁμορφες μποῦκλες τῶν μαλλιῶν τους. Ὅταν ἔρριξε τό βλέμμα του πάνω τους, ρώτησε, ὅπως ἀναφέρεται, ἀπό ποιά περιοχὴ ἢ χώρα εἶχαν ἔρθει. Τοῦ εἶπαν ὅτι κατάγονταν ἀπὸ τήν νῆσο τῆς Βρετανίας, οἱ κάτοικοι τῆς ὁποίας εἶχαν τέτοια ὄψη. Κατόπιν ρώτησε ἂν αὐτοὶ οἱ κάτοικοι τῆς νήσου ἦταν Χριστιανοί ἢ ἦταν ἀκόμη μπλεγμένοι μέσα στίς πλάνες τῆς εἰδωλολατρείας. Πληροφορήθηκε ὅτι ἦταν εἰδωλολάτρες. Ἀναστενάζοντας μέσα ἀπὸ τὰ κατάβαθα τῆς καρδιάς του, εἶπε: “Πόσο εἶναι λυπηρὸ, ἄνθρωποι μέ τέτοια ἀκτινοβόλα ἔκφρασι νά ἐξουσιάζονται ἀπὸ τόν ἄρχοντα τοῦ σκότους καί τέτοια ὁμορφιά [*gratia*=χάρη] τοῦ προσώπου νά κρύβει νοῦ στερημένο ἀπὸ τήν ἐσωτερικὴ χάρι [*gratia*]!” Τότε λοιπὸν ζήτησε νά μάθει τό ὄνομα ἐκείνου τοῦ λαοῦ. Τοῦ εἶπαν ὅτι ὀνομάζονται “Ἀνγκλοι” [*Angli*]. Καί ἐκεῖνος ἀπάντησε: “Ὡραῖα, διότι ἔχουν Ἀγγελικά πρόσωπα καί ἀρμόζει σέ ἕναν τέτοιο λαὸ νά

εἶναι συγκληρονόμος τῶν Ἀγγέλων [*Angeli*] τοῦ Οὐρανοῦ. Ποιό εἶναι τό ὄνομα τῆς ἐπαρχίας ἀπό τήν ὁποία τούς ἔχουν φέρει;” “Κατάγονται ἀπό τήν ἐπαρχία Ντέϊρα [*Deira*]”, ἦταν ἡ ἀπάντησι. “Ῥραῖα,” εἶπε, “κατάγονται ἀπό τήν Ντέϊρα· ξερριζώθηκαν ἀπό τήν ὀργή [*de ira*] καί κλήθηκαν στό ἔλεος τοῦ Χριστοῦ. Πῶς ὀνομάζεται ὁ βασιλιάς τῆς ἐπαρχίας ἐκείνης;” Τοῦ ἀπάντησαν ὅτι τό ὄνομά του εἶναι “Ἄλλν”. Κάνοντας ἕνα λογοπαίγνιο μέ τό ὄνομα, εἶπε: “Ἄλληλούϊα, ἡ δοξολογία τοῦ Θεοῦ πρέπει νά ἐξυμνηθεῖ στά μέρη ἐκεῖνα.”»

πηγη

Ῥσ. Μπίντ, Ἱστορία τῆς Ἀγγλικῆς Ἐκκλησίας καί τοῦ Λαοῦ της.

Ο ΑΓΙΟΣ ΝΕΚΤΑΝ, ΕΡΗΜΙΤΗΣ-ΜΑΡΤΥΡΑΣ ΤΟΥ ΧΑΡΤΛΑΝΤ

Ὁ ἐν Ἀγίοις Πατήρ ἡμῶν Νέκταν γεννήθηκε πιθανόν κατά τὰ τέλη τοῦ πέμπτου αἰῶνα καί ἦταν τό μεγαλύτερο παιδί τοῦ Πρίγκιπα Μπράϊκαν τοῦ Μπρέκον τῆς Οὐαλίας καί τῆς συζύγου του Γκλάντυς. Προτοῦ γεννηθεῖ ὁ Νέκταν, ὁ Μπράϊκαν ἔφυγε κρυφά γιά νά ζήσει τήν ἀσκητική ζωή στήν Ἴρλανδία καί στήν ἐπιστροφή του ἔκανε μία μεγάλη οἰκογένεια ἀπό γιούς καί θυγατέρες—ἓνα παιδί γιά κάθε χρόνο πού εἶχε ἐγκαταλείψει παράνομα τήν συντροφιά τῆς συζύγου του. Ἀρκετοί ἀπό αὐτούς τούς γιούς καί τίς θυγατέρες ἴδρυσαν ἀργότερα Ναούς στίς ἀκτές τοῦ Βόρειου Ντέβον καί τῆς Κορνουάλης. Ἐμπνεόμενος ἀπό τόν *Βίο* πού συνέγραψε ὁ Ἅγιος Ἀθανάσιος ὁ μέγας τοῦ Αἰγύπτου ἐρημίτη, Ἀγίου Ἀντωνίου, ὁ Νέκταν ἀποφάσισε νά ἐγκαταλείψει τό πατρικό του σπίτι καί νά ζήσει ἀσκητική ζωή σέ ξένη χώρα. Κατεβαίνοντας λοιπόν στήν ἀκτή, μπῆκε σέ μία βάρκα καί παρέδωσε τόν ἑαυτό του στήν Πρόνοια τοῦ Θεοῦ. Τελικά ἡ βάρκα προσορμίσθηκε στήν ἀκτή τοῦ Βορείου Ντέβον κοντά στό Χάρτλαντ. Σύντομα ὁ Νέκταν βρῆκε μία βολική περιοχὴ γιά τό ἐρημητήριό του, σέ μία δασώδη, κοιλάδα μέ κλίση πρὸς τόν βορρᾶ δίπλα σέ καταρράκτη, ἡ ὁποία τώρα ὀνομάζεται Σέϊντ Νέκταν'ς Κίβ, κοντά στό Τίντατζελ. Ἐκεῖ κατασκεύασε μία καλύβα ἀπό τὰ κλαδιά καί τόν φλοιό τῶν δένδρων καί ἄρχισε νά ζεῖ τήν ζωή ἑνός ἐρημίτη, τρώγοντας μόνον βότανα καί βελανίδια καί ἄλλα παρόμοια. Σύντομα ἡ εἶδηση γιά τόν ἐρημίτη ἐξαπλώθηκε καί τό πλῆθος τῶν ἀδελφῶν του ἄρχισαν νά τόν ἀναζητοῦν. Ἀφοῦ τόν βρῆκαν, ἐξαπλώθηκαν σέ ὅλο τό μῆκος τῆς

ἀκτῆς χτίζοντας ὁ καθένας γιά τόν ἑαυτό του ἢ τόν ἑαυτό της ἕνα κελλί γιά νά ζήσουν τόν ἐρημιτικό βίο. Κάθε χρόνο ὅμως συγκεντρώνονταν ὅλοι στό κελλί τοῦ Ἁγίου Νέκταν τήν παραμονή τῆς Ἑορτῆς τῆς Περιτομῆς τοῦ Χριστοῦ (1η Ἰανουαρίου). Ἐκεῖ συζητοῦσαν μαζί πνευματικά θέματα καί ἐνδυνάμωναν ὁ ἕνας τόν ἄλλον στόν ζῆλο τους γιά τήν Οὐράνια Βασιλεία. Ἐπειτα ἐπέστρεψε ὁ καθένας στό κελλί του, καί ὅλοι εἶχαν ἐποικοδομηθεῖ καί εἶχαν μεγάλη χαρά. Ἀνάμεσα στά παιδιά τοῦ Ἁγίου Μπράϊκαν καί τούς ἀμφιθαλεῖς ἀδελφούς τοῦ Ἁγίου Νέκταν, κατατάσσονται ἀρκετοί ἐπίσης μεταξύ τῶν Ἁγίων, περιλαμβανομένων τῶν Ἁγίων Κεῖν, Μενεφρίντα, Ντογγουένα, Ἐντελίντα, Τζούλιος, Κλέδες, Μέϊμπιν, Μοργουένα καί Τάϊντιλ.

ἌΟχι πολύ μακριά ἀπό τό κελλί τοῦ Ἁγίου ζοῦσε ἕνας εὐλαβῆς ἄνθρωπος ὀνόματι Χάντον. Ἦταν βοσκός χοίρων καί κάποια μέρα, καθώς περιπλανιόταν στά δάση ἀναζητώντας τόν χοῖρο ἀναπαραγωγῆς τοῦ κυρίου του μαζί μέ τό μικρό της, εἶδε τήν καλύβα. Κατάπληκτος στήν θέα τοῦ Ἁγίου, καταρχήν φοβήθηκε νά τόν πλησιάσει. Ἐπειτα, ὅμως, παίρνοντας κουράγιο, τόν πλησίασε καί τοῦ μίλησε. Τόν ρώτησε μήπως γνῶριζε τίποτε γιά τόν χοῖρο του καί τό μικρό της. Ὁ Νέκταν τοῦ εἶπε πού βρίσκονταν καί ὁ χοιροβοσκός πῆρε τά ζῶα καί τά ἐπέστρεψε στόν κύριό του, λέγοντάς του ὅλα ὅσα εἶχε δεῖ καί ἀκούσει. Ὅταν ὁ κύριός του ἄκουσε τήν ἱστορία, γέμισε ἀπό συμπόνοια γιά τόν Ἅγιο πού βρισκόταν σέ τέτοια ἔνδεια καί πῆγε καί τοῦ πρόσφερε δύο καλές ἀγελάδες γιά ἄρμεγμα. Ὁ Ἅγιος Νέκταν δέχθηκε τήν προσφορά μέ εὐγνωμοσύνη, ἐπιτρέποντας στόν ἑαυτό του νά ἀπομακρυνθεῖ λιγάκι ἀπό τήν ἐκούσια πτωχεία του ὥστε νά μὴν προσβάλλει τόν δωρητή.

Μιά μέρα, καθώς οἱ ἀγελάδες περιπλανῶνταν μέσα στά δάση, ἀναζητώντας πλουσιώτερα βοσκοτόπια, τίς βρῆκαν δύο λιστές καί

τίς ἔκλεψαν. Τότε ὁ Ἅγιος ξεκίνησε τὴν ἀναζήτησή τους καὶ συνάντησε τοὺς ληστές σὲ μία τοποθεσία μὲ τὸ ὄνομα Νιουῶν. Ἄρχισε νὰ τοὺς μιλά γιὰ τὴν πίστη τοῦ Χριστοῦ, ἀλλὰ ἐκεῖνοι τὸν σταμάτησαν, τοῦ ἐπετέθηκαν καὶ τὸν ἀποκεφάλισαν. Ἀλλὰ τότε συνέβη ἕνα μεγάλο θαῦμα. Διότι, παίρνοντας τὸ κεφάλι μέσα στὰ χέρια του ὁ Ἅγιος τὸ μετέφερε περίπου μισὸ μίλι μέχρι τὸ ἐρημητήριό του καὶ τὸ τοποθέτησε αἱματοβαμμένο πάνω σὲ μία πέτρα. Τὰ ἴχνη τοῦ αἵματος πού ἔχυσε ὁ Μάρτυρας φαίνονται ἀκόμη στὶς πέτρες τοῦ ποταμοῦ, στὴν μικρὴ πεδιάδα πού ὀδηγεῖ στὸ ἐρημητήριό του καὶ πού ὀνομάζεται ἡ Λαγκάδα τοῦ Ἁγίου Νέκταν. Στὸ μεταξύ, ὁ ληστής ὁ ὁποῖος τὸν ἀποκεφάλισε τρελλάθηκε ἐντελῶς καὶ ξεσχίζοντας τὴν σάρκα μὲ τὰ νύχια του καὶ κομματιάζοντας τὴν γλώσσα μὲ τὰ δόντια του, εἶχε ἄθλιο θάνατο. Καὶ ὁ ἄλλος ληστής, ὁ συνένοχός του, τυφλώθηκε τὴν ἴδια στιγμή, σχεδὸν ὀλοσχερῶς. Ἀλλὰ τότε, καθὼς αἰσθανόταν τὴν ὄρασή του νὰ ἐξασθενίζει καὶ γινόμενος μάρτυρας τῆς τρομερῆς τιμωρίας πού ἀπονεμήθηκε στὸν σύντροφό του, ἦρθε σὲ μετάνοια. Καὶ ἀκολουθώντας ὅσο καλύτερα μποροῦσε τὸν Μάρτυρα καθὼς ἐκεῖνος κρατοῦσε τὸ κεφάλι του μέσα στὰ χέρια του, καὶ μαζεύοντας τὸ αἷμα ἀπὸ τὸ ἅγιο σῶμα καθὼς αὐτὸ ἔπεφτε στὴν γῆ, αἰσθάνθηκε τὴν ἐξέλιξη τῆς τύφλωσής του νὰ ἀναχαιτίζεται. Δοξάζοντας τὸν Θεὸ πῆρε τὸ σῶμα καὶ τὸ ἔθαψε στὴν καλύβα πού βρισκόταν κοντὰ στὸν καταρράκτη μὲ τὸν μεγαλύτερο σεβασμό.

Ἐπάρχει μία παράδοση σύμφωνα μὲ τὴν ὁποία λίγο μετὰ τὸν θάνατό του ὁ Ἅγιος Νέκταν ἔρριξε τὴν καμπάνα τοῦ Παρεκκλησίου του μέσα στὸν καταρράκτη καὶ προφήτευσε ὅτι ἀργότερα, ὅταν θὰ ἐπέστρεφε στὴν χώρα ἡ Ἀληθινή Πίστη, ἕνα ἀγόρι θὰ τὴν εὑρίσκει. Πολύ ἀργότερα, κάποια στιγμή τὸν δέκατο ἕνατο αἰῶνα, κάποιοι ἄνθρωποι τρυποῦσαν τὸν βράχο τοῦ καταρράκτη, ἐλπίζοντας νὰ βροῦν ἕναν κρυμμένο θησαυρὸ μὲ τὴν

καμπάνα. Τότε όμως άκουσαν νά χτυπά μία καμπάνα καί μία φωνή πού τούς έλεγε νά μίν προχωρήσουν περισσότερο, επειδή τό άγόρι πού θά εύρισκε τήν καμπάνα δέν εΐχε άκόμη γεννηθεΐ...

Γύρω στό έτος 937, ένας νεαρός χωρικός από τό Χάρτλαντ κλήθηκε νά ύπηρετήσει στόν στρατό του εύλαβου Βασιλέα Έϊθελσταν ενάντια σέ μία εισβολή από τόν βορρά της οποίας άρχηγός ήταν ό Όλαφ, ό Βασιλιάς των Βίκινγκς του Δουβλίνου καί ό Κωνσταντίνος, Βασιλιάς των Σκωτσέζων. Τήν νύχτα πριν από τήν μάχη ή οποία έχει μείνει στην ιστορία ως ή Μάχη του Μπράνανμπεργκ, ό νεαρός άνδρας ήταν ξαπλωμένος στην σκηνή του κυρίου του, κοντά στό περίπτερο του βασιλιά, όταν ξαφνικά αισθάνθηκε νά τόν καταλαμβάνει ή βουβωνική πανώλης, ή οποία εκείνο τόν καιρό σάρωνε τόν Άγγλικό στρατό. Έντρομος άρχισε νά κλαίει καί νά βογγά καί νά επικαλεΐται τόν Θεό καί τόν Άγιο Νέκταν. Οί κραυγές του ήταν τόσο δυνατές ώστε νά ένοχλήσει τόν βασιλιά καί τούς άλλους πού κοιμώνταν στις γειτονικές σκηνές καί νά μίν τούς αφήνει νά κοιμηθούν. Μετά τά μεσάνυχτα ό Άγιος Νέκταν έμφανίσθηκε στόν νεαρό άνδρα καί άγγιξε άπαλά τό μέρος του σώματός του πού ήταν προσβεβλημένο από τήν ασθένεια. Ό ασθενής θεραπέυθηκε άμέσως. Τό πρωΐ έγινε έρευνα για τό ποιός εΐχε ένοχλήσει τόν βασιλιά τήν ώρα της άνάπαυσής του, όποτε ανακάλυψαν τόν νεαρό άνδρα καί τόν έφεραν ένώπιόν του. Όταν ό βασιλιάς είδε πόσο έντρομος ήταν, του εΐπε νά μίν φοβάται αλλά νά του πεί γιατί φώναζε τόσο δυνατά. Έκείνος τότε του εΐπε: «Αισθάνθηκα πώς ό λοιμός αυτός πού μαίνεται μέσα στόν κόσμο μέ εΐχε προσβάλει καί έμένα καί καταλήφθηκα από μία ανεξέλεγκτη θλίψη, σκεφτόμενος ότι θά πέθαινα άπροσδόκητα σέ μία εκστρατεία σέ ξένη χώρα. Καί άρχισα νά επικαλούμαι λυπητερά τόν Θεό καί νά κάνω επανειλημμένες επικλήσεις, μεταξύ άλλων Άγίων, καί στόν Άγιο Νέκταν. Καί εισακούσθηκα· διότι

ἦρθε σέ ἐμένα ὅταν τόν ἐπικαλέσθηκα, ἄγγιξε τό μέρος πού εἶχε προσβληθεῖ ἀπό τήν ἀσθένεια καί ἀποδιώξε ὅλη τήν ἀρρώστια ἀπό πάνω μου». Ὁ βασιλιάς τοῦ ζήτησε νά ἀφηγηθεῖ τόν βίο τοῦ Μάρτυρα. Ὁ χωρικός τοῦ εἶπε τήν ἱστορία καί κατόπιν, παίρνοντας θάρρος, εἶπε: «Συγχωρέστε με, κύριέ μου βασιλέα, θέλω νά πῶ ὅτι ἐμπιστεύομαι στόν Κύριό μας Ἰησοῦ Χριστό καί στήν βοήθεια τοῦ Μάρτυρά Του, τήν ὁποία πολλές φορές ἔχω δοκιμάσει. Καί ἂν τόν ἐπικαλεσθεῖτε μέ εὐλάβεια καί ἐμπιστευθεῖτε τόν ἑαυτό σας στήν Προστασία του, θά λάβετε μέ τίς προσευχές του νίκη κατά τοῦ ἐχθροῦ καί θά ἀποδιώξετε τόν λοιμό ὁ ὁποῖος καταστρέφει τόν λαό». Ὁ βασιλιάς δέχθηκε τήν σοφὴ συμβουλή τοῦ νεαροῦ ἄνδρα καί ὑποσχέθηκε νά ἀποδώσει τήν τιμὴ στόν Κύριο καί στόν Ἅγιο Νέκταν ἂν κέρδιζε τήν νίκη καί ἂν ἐπέστρεφε σῶος καί ἀβλαβής μέ τούς ἄνδρες του. Ὁ Θεός εἰσάκουσε τήν πίστη τοῦ βασιλιᾶ, τοῦ ἔδωσε μία μεγάλη νίκη κατά τῶν ἐχθρῶν του καί ἀπομάκρυνε τόν θανατηφόρο λοιμό πού ἀπειλοῦσε τό στράτευμά του. Καί ἔτσι, ὅταν πρωτοέφθασε στό Ντέβον καί πληροφορήθηκε ἀπό τούς ἐπιστάτες τῶν κτημάτων του ὅτι τό φέουδό του στό Χάρτλαντ ὑπολογίσθηκε ὅτι περιεῖχε εἴκοσι κρύπτες, ἔδωσε δύο ἀπό αὐτές στόν Ναό τοῦ εὐλογημένου Μάρτυρα Νέκταν καί ὅσο ζοῦσε εἶχε ἰδιαίτερη πίστη στήν μεσιτεία του.

Κατά τήν περίοδο τῆς Δανέζικης μοναρχίας, στίς ἀρχές τοῦ ἐνδέκατου αἰώνα, ὁ Θεός ὤρισε νά φανερωθοῦν τά Λείψανα τοῦ Ἁγίου Μάρτυρα. Ἡ ἀποκάλυψή τους ἔγινε στόν Μπρίκτρικ, τόν ἀφοσιωμένο Ἱερέα τοῦ Ναοῦ τοῦ Ἁγίου Νέκταν, κατά τόν ἀκόλουθο τρόπο. Μία νύχτα, ἐνῶ ὁ Ἱερέας κοιμόταν, τοῦ ἐμφανίσθηκε μία Ἀγγελικὴ ὄπτασία, ἡ ὁποία ἦταν περιστοιχισμένη ἀπό κάθε πλευρά μέ ἔνδοξο φῶς. Ὁ Ἄγγελος τοῦ εἶπε: «Ἀὔριο μέ τήν αὐγή, πάρε μαζί σου μερικούς πιστούς καί

ἐνάρετους ἀνθρώπους καί μπεῖτε στήν Βασιλική τοῦ μακαρίου Μάρτυρα Νέκταν καί στό μέρος πού βλέπει βόρεια θά βρεῖτε θαμμένο τό σῶμα τοῦ Ἁγίου Μάρτυρα. Σηκῶστε το ἀπό τήν γῆ καί τοποθετεῖστε το σέ περίβλεπτη θέση γιά νά λαμβάνει τήν ὑψηλότερη τιμή καί τόν ὀφειλόμενο σεβασμό τῶν μεταγενέστερων». Ὁ Ἱερέας ζύπνησε καί, ἀπλή ψυχή καθώς ἦταν, περίμενε λιγάκι γιά νά μπορέσει νά ἀποδείξει ἂν ἐκείνη ἡ φωνή ἦταν ἀπό τόν Θεό. Καί τήν ἐπόμενη νύχτα ὁ Ἀγγελικός ἄνδρας ἐμφανίσθηκε ξανά στά ὄνειρά του, λάμποντας μέ Οὐράνιο Φῶς καί τόν προειδοποίησε νά ἐκπληρώσει τήν ἐντολή τήν ὁποία εἶχε λάβει. Ἐπειτα ὁ Μπρίκτρικ ζήτησε καί ἔλαβε ἀπό τόν Κύριο τήν χάρη τῆς ἐμφάνισης τῆς Οὐράνιας ὀπτασίας γιά τρίτη φορά. Καί ἔτσι τήν τρίτη νύχτα, καθώς ἀναπαύοταν στήν κλίνη του, ὁ Οὐράνιος ἀγγελιοφόρος τοῦ ἐμφανίσθηκε καί πάλι καί πρῶτα τόν ἀποδοκίμασε διότι δέν εἶχε ὑπακούσει. Κατόπιν τοῦ ἔδειξε μέ σημεῖο πιό ξεκάθαρο ἀπό ἐκεῖνο πού εἶχε δεχθεῖ προηγουμένως πού βρισκόταν ὁ τάφος τοῦ Ἁγίου Μάρτυρα.

Ὁ Μπρίκτρικ πῆγε μέ χαρά στόν τοπικό Ἐπίσκοπο, Λαίβινγκ τοῦ Κρέντιον (1021-1046) καί τοῦ διηγήθηκε τήν ὅλη ἱστορία τοῦ ὁράματός του. Ὁ Ἐπίσκοπος ὅμως, περιφρονώντας τήν πτωχεία τοῦ Ἱερέα, δέν τοῦ ἔδωσε καμμία σημασία. Ὁ Μπρίκτρικ ὅμως δέν πτοήθηκε. Μέ ἄσβεστο ζῆλο ἐπέστρεψε στόν Ναό του καί κάλεσε ὅλους τούς ἡλικιωμένους καί τῶν δύο φύλων οἱ ὅποιοι ζοῦσαν στήν ἐνορία νά συγκεντρωθοῦν σέ ἐκεῖνον τόν Ναό. Καί ἔτσι ὅταν συγκεντρώθηκε μεγάλο πλῆθος κληρικῶν καί λαϊκῶν, τούς διηγήθηκε τήν ὅλη ἱστορία καί ἔδωσε ἐντολή νά τηρήσουν νηστεία τριῶν ἡμερῶν, γιά νά κάνει ὁ Θεός τόν σκοπό του ξεκάθαρο σέ ὅλους. Τελικά, ὅταν εἶχε ὀλοκληρωθεῖ ἡ νηστεία τῶν τριῶν ἡμερῶν, ὁ Μπρίκτρικ καί οἱ ἄλλοι Ἱερεῖς μαζί μέ ἕνα ἀφοσιωμένο πλῆθος ἀνθρώπων καί τῶν δύο φύλων πῆραν κεριά

στά χέρια τους και πορεύθηκαν μέ τό λάβαρο του Σταυρου̅ επικεφαλῆς πρός τόν τόπο ό όποιος τούς εἶχε ὑποδειχθεῖ στό ὄραμα. Φθάνοντας ἐκεῖ, ὀλόκληρη ἡ σύναξη γονάτισε σέ προσευχή. Ἔπειτα σηκώθηκαν, καθάρισαν τήν σκόνη ἀπό τήν ἐπιστρωμένη ἐπιφάνεια καί οἱ Ἱερεῖς ἄρχισαν νά σκάβουν ἐνῶ οἱ ὑπόλοιποι κληρικοί ὀδήγησαν τόν λαό σέ προσευχή. Γιά πολλή ὥρα μοχθοῦσαν χωρίς ἀποτέλεσμα καί ὄλοι οἱ Ἱερεῖς ἐκτός ἀπό τόν Μπρίκτρικ ἀπομακρύνθηκαν γιά νά ἀναπαυθοῦν λιγάκι, σάν νά ἀμφέβαλλαν ὅτι ὁ ἀγώνας τους θά εἶχε ἀνταμοιβή. Ἀλλά ὁ Μπρίκτρικ, ὁ όποιος εἶχε πρωταγωνιστικό ρόλο στό ἔργο αὐτό, δέν ἔφυγε, ἀλλά ἐμπνευσμένος ἀπό περισσότερο θερμή ἀγάπη, ζῆλο καί ἀφοσίωση, ἄρχισε νά σκάβει μέ ἀκόμη μεγαλύτερη προθυμία. Τελικά ὁ ἅγιος θησαυρός ἀνοίχθηκε σέ ἐκείνους πού χτυποῦσαν. Διότι μέ τό θέλημα του Θεοῦ βρῆκε ἕνα πέτρινο γλυπτό μέ μορφές σκαλισμένες πάνω του, τό όποιο ἀργότερα τοποθετήθηκε στήν Ἁγία Τράπεζα ἡ όποία κτίσθηκε πρός τιμήν του Μάρτυρα κοντά στόν τάφο του. Ἔπειτα, ἀφοῦ ἀπομάκρυνε τήν πέτρα ἡ όποία ἔκλεινε τήν ἐσοχή, μύρισε μία τέτοια γλυκειά εὐωδία πού ἔβγαине ἀπό τόν τάφο ὥστε θά νόμιζε κανείς πῶς ὄλα τά μυρωδικά καί τά ἀρώματα του κόσμου περιέχονταν σέ αὐτόν. Ταυτόχρονα ἕνα λαμπρό φῶς ἔλαμψε ξαφνικά ἐπάνω τους ἀπό τόν Οὐρανό, τυφλώνοντας τά μάτια ὄλων ὄσοι ἦταν παρόντες. Κατόπιν, μέ τήν συνοδεία ὕμνων καί πνευματικῶν ἀσμάτων, πλησίασαν τήν σαρκοφάγο, σήκωσαν τό ἅγιο σῶμα ἀπό τήν γῆ καί τοποθέτησαν τά Ἁγία Λείψανα ἐπάνω στήν Ἁγία Τράπεζα ἡ όποία εἶχε καθαγιασθεῖ στόν ὄνομα του Μάρτυρα. Αὐτό τό ἄνοιγμα τῶν Λειψάνων του Ἁγίου Μάρτυρα ἔλαβε χώρα τήν 4η Δεκεμβρίου.

ἜΟταν ὁ Ἐπίσκοπος Λάιβινγκ ἔμαθε τά νέα, μετανόησε γιά τήν ἀπιστία του καί δώρησε δύο καμπάνες καί ἕνα τεράστιο ποσό μολύβδου, ἀρκετό γιά νά σκεπάσει τήν στέγη ὀλόκληρου του

Ναοῦ, μαζί μέ μία πανέμορφα κατασκευασμένη πόρτα. Στήν σαρκοφάγο, κοντά στό σῶμα τοῦ Μάρτυρα, βρῆκαν τήν ράβδο του, τήν ὁποία διακόσμησαν μέ χρυσό καί ἀσήμι καί πολύτιμους λίθους καί μέ μία σφραγίδα ἀπό κόκκαλο ἡ ὁποία ἀπεικόνιζε τήν προτομή τοῦ Μάρτυρα ἐνῶ εἶχε σκαλισμένες πάνω της τίς λέξεις SIGILLUM NECTANI. Τήν στιγμή πού ἀνοίχθηκαν τά Λείψανα, μία τυφλή γυναίκα πού βρισκόταν ἐκεῖ κοντά, ἀκούγοντας τούς ὕμνους τῶν Ψαλμῶν, προσέτρεξε καί ζήτησε νά τήν ὀδηγήσουν στό ἅγιο σῶμα. Μόλις ἀκούμπησε τά μάτια της πάνω στά Λείψανα τοῦ Μάρτυρα, ἀνέλαβε τήν ὄρασή της καί εὐχαρίστησε τόν Θεό. Πολλά ἄλλα θαύματα τελέσθηκαν ἐκείνη τήν ὥρα μέ τήν παρουσία τῶν Ἁγίων Λειψάνων.

Μετά τόν θάνατο τοῦ Βασιλιᾶ Κανούτου τό 1035, ὁ γιός του Χαρντκανούτ τόν διαδέχθηκε στόν θρόνο τῆς Ἀγγλίας. Γιά τίς ὑπηρεσίες πού πρόσφερε στήν μάχη, ὁ Χαρντκανούτ ἔδωσε στόν Κόμπτα Γκόντουϊν τό βασιλικό φέουδο τοῦ Χάρτλαντ. (Ὁ Γκόντουϊν ἦταν ὁ πατέρας τοῦ τελευταίου Ὁρθόδοξου Ἁγγλου βασιλιᾶ, Χάρολντ Β΄, ὁ ὁποῖος πέθανε στό Χέϊστινγκζ τό 1066, καί ὁ παπούς τῆς Γκύθα, συζύγου τοῦ Μεγάλου Πρίγκιπα Βλαδίμηρου τοῦ Μονομάχου τοῦ Κιέβου). Οἱ αὐλικοί, ὅμως, τοῦ Χαρντκανούτ διέδωσαν κατηγορίες ἐναντίον τοῦ Γκόντουϊν, λέγοντας πῶς εἶναι ἔνοχος ἀπάτης καί προδοσίας. Καί ἔτσι ὁ βασιλιάς ἀποφάσισε νά καταστρέψει τόν Γκόντουϊν μέ μία πονηρή στρατηγική. Τοῦ ἔδωσε κάποια σφραγισμένα γράμματα καί τοῦ ζήτησε νά τά μεταφέρει στόν Σουεῖν, τόν Ἀντιβασιλέα τοῦ Γκάλγουεϊ. Ἐνῶ ὁ Γκόντουϊν βρισκόταν στό μέσον τοῦ Ἰρλανδικοῦ Πελάγους, καθ' ὁδόν γιά τόν Σουεῖν, ξεσηκώθηκε μία μεγάλη θύελλα. Οἱ ἐπιβάτες ἐπικαλοῦνταν τόν Θεό καί τούς Ἁγίους Του, καί ἰκέτευαν ὁ καθένας τους τήν βοήθεια τοῦ Προστάτη Ἁγίου του. Μόλις ὁ Γκόντουϊν ἐπικαλέσθηκε τό ὄνομα

τοῦ Ἁγίου Νέκταν, ἡ θάλασσα εἰρήνευσε. Τότε ὁ κόμης ὀρκίσθηκε στό μέλλον νά τιμᾷ ιδιαίτερα τόν Μάρτυρα. Ἐν τῷ μεταξύ, ὁ ὑπρέτης τοῦ Γκόντουϊν, ὁ ὁποῖος ἦταν ἕνας πολύ συνετός ἄνδρας, τόν πλησίασε καί τοῦ εἶπε: «Πάει πολύς καιρός τώρα πού σκέφτομαι σιωπηλά, κύριέ μου, ὅτι ἴσως μεταφέρουμε τίς ἐπιστολές τοῦ Οὐρία μαζί μας στό ταξίδι αὐτό». Ὁ κόμης ἀπάντησε πώς δέν θά μπορούσε νά φανταστεῖ κάτι τέτοιο γιά τόν βασιλιά. Ὁ ὑπρέτης του ὅμως ἀπάντησε: «Μέ τήν ἄδειά σας, θά ἐξετάσω τίς ἐπιστολές μέ τέτοιο τρόπο ὥστε οὔτε νά καταστρέψω τήν σφραγίδα τοῦ βασιλιᾶ οὔτε νά μουντζουρώσω τήν γραφή». Ὁ κόμης συμφώνησε. Τό γράμμα ἔγραφε τά ἑξῆς: «Ὁ Βασιλιάς Χαρντκανούτ στόν συγγενῆ του Σουεῖν: Χαῖρε. Ὅταν λάβεις αὐτό τό γράμμα, πάρε τόν φορέα του, Κόμπα Γκόντουϊν, ὁ ὁποῖος εἶναι ἔνοχος γιά τήν ἐπινόηση προδοσίας ἐναντίον μου καί μυστικά θανάτωσέ τον». Ὁ κόμης ζήτησε καί τοῦ συνέταξε ὁ ὑπρέτης ἕνα ἄλλο γράμμα μέ τήν σφραγίδα τοῦ βασιλιᾶ: «Ὁ Βασιλιάς Χαρντκανούτ πρός τόν συγγενῆ του Σουεῖν: Χαῖρε. Σοῦ δίνω τήν ἐντολή καί σέ ἱκετεύω νά δώσεις στόν φορέα αὐτῶν τῶν δώρων, τόν σπουδαῖο φίλο μου Κόμπα Γκόντουϊν, τήν ὁμορφότερη καί καλύτερη ἀπό τίς ἀνηψιές μου ὡς σύζυγό του». Καί ἔτσι, ὅταν ὁ Γκόντουϊν προσορμίσθηκε, πῆγε στόν ἀντιβασιλέα, τοῦ ἔδωσε τήν ἐπιστολή καί μέσα σέ ἕνα μήνα παντρεύθηκε τήν Γκυντίδα καί τήν ἔφερε πίσω στήν Ἀγγλία μαζί του. Ὁ βασιλιάς ἔμεινε κατάπληκτος μέ τό ἀποτέλεσμα αὐτό, ἀλλά πῆγε νά τόν συναντήσει καί τόν χαιρέτησε μέ τόν ἀσπασμό τῆς εἰρήνης. Ἀπένειμε πολλά δῶρα στήν ἀνηψιά του καί μεταχειρίσθηκε τόν κόμπα μέ τόν μεγαλύτερο σεβασμό ὅσο ζοῦσε. Ὁ Γκόντουϊν ἔδωσε στόν Ναό τοῦ Ἁγίου Νέκταν, μεταξύ ἄλλων δώρων, μία ποσότητα χρυσοῦ, μέ τήν ὁποία ἐπιχρυσώθηκε ἡ ποιμαντορική ράβδος τοῦ Μάρτυρα. Καί ἡ Γκυντίδα τίμησε πολύ τήν Ἐκκλησία, δίνοντάς

της μεταξωτά καλύμματα. Ἔφερε τούς κληρικούς Ἐϊλμαν καί Λεμάν καί τούς ἔδωσε τό φέουδο τοῦ Χάρτατον ὅπου νά διαφυλάττουν τά τιμαλῆ τοῦ Ναοῦ ἀσφαλῆ ἀπό τίς λεπλασίες τῶν Ἰρλανδῶν πειρατῶν.

Ἄρκετές τοπικές παραδόσεις σχετικά μέ τόν Ἅγιο ἔχουν διασωθεῖ μέχρι σήμερα. Μία ἀπό αὐτές ἀναφέρει πῶς κάποτε ὁ Ἅγιος ζήτησε ἀπό τόν Θεό νά τιμωρεῖται, ὅποιος χρησιμοποιοῦσε στήν περιοχή του τό ὄνομα τοῦ Θεοῦ μάταια, μέ τόν ἀκόλουθο τρόπο: θά δάγκωνε τήν γλῶσσα του καί αὐτή θά πρηζόταν καί σχεδόν θά τόν ἔπνιγε καί τό πρήξιμο αὐτό δέν θά ὑποχωροῦσε ἐπί δώδεκα ὥρες. Τό χάρισμα αὐτό τοῦ δόθηκε καί ὑπάρχει ἕνα πρόσφατο παράδειγμα αὐτῆς τῆς περίπτωσης. Τό 1972, ἡ Κα Ὀλγα Μός ἔμενε στό ἐξοχικό της κοντά στό Χάρτλαντ μαζί μέ τόν μεγαλύτερο γιό της καί κάποιους ἀπό τούς συμφοιτητές του. Τούς διηγήθηκε τήν ἱστορία τοῦ Ἁγίου Νέκταν καί τό χάρισμα τό ὁποῖο εἶχε λάβει ἀπό τόν Θεό νά τιμωρεῖ ὅσους χρησιμοποιοῦσαν τό ὄνομα τοῦ Θεοῦ ματαιῶς. Τήν ἐπόμενη ἡμέρα οἱ φοιτητές πῆγαν νά περιηγηθοῦν τόν Ναό τοῦ Ἁγίου Νέκταν καί τό ἅγιο πηγάδι, ἐπιστρέφοντας τό βράδυ. Τό ἐπόμενο πρωῖνό, ἔπαιρναν ὅλοι τό πρωῖνό τους μέ ἐξαίρεση ἕναν φοιτητή. Ξαφνικά ὁ φοιτητής αὐτός ἐφανίσθηκε στήν κορυφή τῆς σκάλας κάνοντας νόημα στους ἄλλους ὅτι δέν μπορούσε νά μιλήσει ἐπειδή ἡ γλῶσσα του ἦταν πρησμένη. Οἱ ἄλλοι φοιτητές γέλασαν, διότι, ὅπως ἐξήγησαν, αὐτός ὁ φοιτητής τήν προηγούμενη ἡμέρα εἶχε μιλήσει εἰρωνικά γιά τό πηγάδι τοῦ Ἁγίου Νέκταν καί χρησιμοποίησε τό ὄνομα τοῦ Θεοῦ μάταια. Τότε ὁ φοιτητής μέ χειρονομίες ζήτησε ἕνα κομμάτι χαρτί ὅπου ἔγραψε πῶς εἶχε δαγκώσει τήν γλῶσσα του μέσα στήν νύχτα. Εἶχε πρησθεῖ γρήγορα, πράγμα τό ὁποῖο τόν ἔκανε νά ζυπνήσει καί κόντευε νά πνιγεῖ. Τόν περιέλουσε κρῦος ἰδρώτας καί σκεφτόταν νά ζυπνήσει

κάποιον από τούς άλλους μέσα στον πανικό του όταν θυμήθηκε τά μάτια λόγια πού είχε πει τήν προηγούμενη ημέρα. "Έντρομος, ανακάθισε στο κρεβάτι και ταπεινά ζήτησε από τον Θεό να τον συγχωρήσει. Άμέσως τό οΐδημα έπαψε να αυξάνεται και έμεινε τήν υπόλοιπη νύχτα περιμένοντας μέχρι να υποχωρήσει. Οί φοιτητές γέλασαν, αλλά κάποιος παρατήρησε ότι ήταν πολύ προσεκτικός μέ τά λόγια του τήν προηγούμενη ημέρα και είχε μείνει έκπληκτος μέ τήν άπροσεξία του άλλου φοιτητή. "Έπειτα από μερικές ώρες τό πρήξιμο υποχώρησε και ό φοιτητής πού υπέφερε μπόρεσε να πάρει τό γεϋμα του.

Ή Όρθόδοξη Έκκλησία εορτάζει τήν μνήμη του Άγίου Νέκταν του Χάρτλαντ τήν 17η Ίουνίου και τήν Άνακομιδή των Λειψάνων του τήν 4η Δεκεμβρίου.

Άγιε Έρημίτη-Μάρτυρα Νέκταν, πρόσβευε τῷ Θεῷ υπέρ ήμῶν!

πηγες

Χειρόγραφο του δωδέκατου αιώνα της Γκόθα, μεταφρ. του G. H. Doble, στο έργο του *The Saints of Cornwall*, Part V (Truro: Holywell Press).

R. Pearse Chope, «Presidential Address», *Devonshire Association Transactions*, Vol. LVIII (1926), p. 52.

Robert Hunt, *Popular Romances of the West of England* (London: Chatto & Windus, 1930).

Mrs Olga Moss.

Ο ΑΓΙΟΣ ΡΟΥΜΟΝ, ΕΠΙΣΚΟΠΟΣ ΤΟΥ ΤΑΒΙΣΤΟΚ

Ὁ ἐν Ἀγίοις Πατήρ ἡμῶν Ροῦμον, ὁ ὁποῖος ἐπίσης ἀποκαλεῖται ἀπό τούς Ἴρλανδούς Ρόναν, καί τοῦ ὁποίου τό σῶμα, μέ τήν μοναδική ἐξαίρεση τῆς κεφαλῆς του, ἀναπαύεται τώρα στό Τάβιστοκ τοῦ Ντέβον, κοντά στήν Κορνούαλι, γεννήθηκε στήν Ἴρλανδία καί ἦταν Σκωτσέζος στήν καταγωγή. Ἐκεῖ, στήν Ἴρλανδία, λόγω τῆς ἀγιότητάς του καί τῆς γνώσης του τῶν Ἀγίων Γραφῶν ἀνῆλθε στό ἀξίωμα τοῦ Ἐπισκόπου. Ἐπειτα, ἔφυγε ἀπό τήν γενέτειρά του, διέσχισε τόν ὠκεανό καί ἔφθασε στήν Μικρότερη Βρετανία, προσορμίσθηκε στίς ἀκτές τοῦ Λεόν καί ἀπό ἐκεῖ ἦρθε στήν Κορνούαλι, ἡ ὁποία ὀνομάζεται ἀπό τούς Βρετανούς Κορνουγκάλια. Διότι ἡ Μικρότερη Βρετανία ἦταν διηρημένη σέ τρία μέρη, ἀπό τά ὁποῖα τό καθένα εἶχε τήν δική του κομητεία, δηλαδή τήν Κορνούαλι, τήν Ρέν καί τήν Βάν. Οἱ τρεῖς αὐτές κομητεῖες, δηλαδή ἡ Κομητεία τῆς Κορνούαλις, ἡ Κομητεία τῆς Ρέν καί ἡ Κομητεία τῆς Βάν, εἶχαν καί οἱ τρεῖς ἕνα βασιλιά, ὀνόματι Γκράλλον, ὁ ὁποῖος ἦταν μονάρχης ὀλόκληρου τοῦ λαοῦ τῶν Βρετανῶν. Ἐτσι ὁ Ροῦμον, μέ τήν ἔλευσή του στήν Κορνούαλι, ἡ ὁποία εἶναι τό δυτικό τμήμα τῆς Μικρότερης Βρετανίας, ἔκτισε ἐκεῖ ἕνα παρεκκλήσιο γιά τόν ἑαυτό του κοντά στό μεγάλο δάσος πού ὀνομάζεται τό Δάσος τῆς Νεμέας.

Ζοῦσε ἐκεῖ κοντά στό ἴδιο παρεκκλήσιο κάποιος πολύ πιστός χωρικός, ὁ ὁποῖος ἄκουσε γιά τήν ἀγιότητα τοῦ Ροῦμον καί τά θαυμαστά ἔργα τά ὁποῖα τελοῦσε ὁ Θεός γιά χάρη του καί ἀναγνώρισε τήν ἀλήθεια τῆς ἀγίας διδασκαλίας του. Ἐπισκεπτόταν τόν ἅγιο ἄνθρωπο σχεδόν καθημερινά καί τόν ἀγαποῦσε καί παρέμενε μαζί του ὅσο διάστημα τό ἐπέτρεπαν οἱ

ἐργασίες του νά τό κάνει. Ἐπίσης ὁ Γκράλλον, ὁ Βασιλιάς τῶν Βρετανῶν, ἕνας πολύ ἅγιος ἄνθρωπος, μαθαίνοντας γιά τήν ἀγιότητά του, ἐπισκέφθηκε μέ χαρά τόν Ἅγιο Ροῦμον καί ἔβαλε στήν καρδιά του τίς νουθεσίες πού τοῦ ἔδωσε καί τίς ἀσκούσε στήν πράξη. Οἱ γείτονες ἐπίσης συνέρρεαν κοντά του καί λάμβαναν ἐποικοδομητική διδασκαλία ἀπό τό κήρυγμά του. Ἀλλά ἡ Κέμπαν, ἡ σύζυγος τοῦ προαναφερθέντος χωρικοῦ, ζήλησε καί δυσαρεστήθηκε πού ὁ σύζυγός της τήν ἄφηνε μόνη καί περνοῦσε τόσο χρόνο μέ τόν ἅγιο ἄνθρωπο. Πῆγε στόν τελευταῖο καί τόν ἐξύβρισε λέγοντας ὅτι ἦταν δικό του λάθος πού ἐκείνη ἔχασε τόν σύζυγό της, ὁ ὁποῖος τώρα ἦταν περισσότερο μοναχός παρά σύζυγος. Ὁ ἅγιος ὅμως πάντοτε τῆς ἀπαντοῦσε ἥπια καί ὑπομονετικά σέ ὅλες τίς προσβολές της καί προσπαθοῦσε, ὅσο γινόταν, νά τήν κατευνάσει.

Στό Δάσος τῆς Νεμέας παραμόνευαν λύκοι καί πολλά ἄλλα λιμασμένα θηρία, τά ὁποῖα τήν νύχτα (καί μάλιστα καί τήν ἡμέρα) καταβρόχθιζαν τά κοπάδια ἐκείνων πού ζοῦσαν στήν γύρω περιοχή. Μία ἡμέρα ὁ Ροῦμον εἶδε ἕνα λύκο νά περνᾶ μπροστά ἀπό τήν πόρτα τοῦ παρεκκλησίου του μεταφέροντας ἕνα πρόβατο στό στόμα του καί κατευθυνόμενος πρὸς τό δάσος. Τόν διέταξε νά ἀφήσει κάτω τό πρόβατο καί ἐκεῖνος τό ἔκανε ἀμέσως. Καί ὁ ἅγιος ἄνθρωπος φρόντισε νά ἐπιστραφεῖ τό πρόβατο στόν ἰδιοκτήτη του. Αὐτό τό ἔκανε περισσότερο ἀπό μία φορά καί συχνά, μόνον μέ τόν λόγο του, ἐλευθέρωνε τά πρόβατα τοῦ γείτονά του καί τό κοπάδι του ἀπό τά ἀρπακτικά θηρία. Γιά αὐτές καί ἄλλες πράξεις ἐλεημοσύνης ὅλος ὁ λαός ἐκείνης τῆς περιοχῆς σεβόταν τόν ἅγιο ἄνθρωπο, ὁ ὁποῖος προστάτευε αὐτούς καί τά κοπάδια τους. Ἐκεῖνοι τόν ἐπισκέπτονταν συνεχῶς καί τόν μακάριζαν καί τόν εὐχαριστοῦσαν γιά ὅλα ὅσα ἔκανε γιά αὐτούς.

Ὁ Διάβολος ὅμως πού μισοῦσε τά καλά του ἔργα καί τήν

ἀγάπη πού εἶχαν γιά αὐτόν οἱ κάτοικοι ἐκείνου τοῦ τόπου, ξεσπῶσε τήν Κέμπαν, τήν σύζυγο τοῦ εὐλαβοῦς χωρικοῦ, νά γίνει ἐχθρός τοῦ ἁγίου ἀνθρώπου, διότι ὁ σύζυγός της περνοῦσε περισσότερο καιρό μέ τόν Ροῦμον ἀπό ὅ,τι ἤθελε ἐκείνη. Ἔτσι ἡ κακιά γυναίκα ἐφεῦρε ἕνα φοβερό ψέμα ἐναντίον τοῦ Ἁγίου, λέγοντας ὅτι κάθε μῆνα μέ τήν νέα σελήνη ἐκείνος γινόταν λύκος καί καταβρόχθιζε τά πρόβατα καί τό κοπάδι τοῦ γείτονα. Καί διέδωσε αὐτήν τήν κακή εἰδση σχετικά μέ αὐτόν παντοῦ σέ ὀλόκληρη τήν ἐπαρχία, μέσα σέ ὅλο τόν κόσμο ὥστε νά φθάσει ἀκόμη καί στά αὐτιά τοῦ βασιλιά. Καί γιά νά δώσει χρῶμα στήν κατηγορία, εἶπε ὅτι εἶχε φάει τήν μοναχοκόρη της, ἡ ὁποία ἦταν πέντε χρονῶν, κρύβοντας τό παιδί μέσα σέ μπαουλ, ὥστε κανεῖς νά μὴν μπορεῖ νά τήν δεῖ, σκοπεύοντας νά τήν τρέφει μυστικά μέ ψωμί καί γάλα. Ἄλλά μέ τήν δίκαιη κρίση τοῦ Θεοῦ, τό παιδί πνίγηκε ἀπό τήν πρώτη μπουκιά πού κατάπτε καί πέθανε ὡς τιμωρία γιά τήν κακία τῆς μητέρας της.

Ὅταν ἔμαθε ὁ βασιλιάς τήν ψεύτικη ἱστορία τῆς γυναίκας, ἔστειλε νά βροῦν τόν Ἅγιο Ροῦμον, ὄχι πῶς ὁ ἴδιος πίστευε ὅ,τι ἔλεγε ἐκείνη ἀλλά γιά νά γίνει μέ τόν τρόπο αὐτό εὐρύτερα γνωστή ἡ ἀγιότητά του, τήν ὁποία οἱ κατηγορίες της ἔθεταν σέ ἀμφισβήτηση. Ἔτσι ὁ ἅγιος ἄνθρωπος ἦρθε στήν αὐλή τοῦ βασιλιά καί κάθισε πάνω σέ μία πέτρα μπροστά ἀπό τήν πύλη, κουρασμένος ἀπό τό ταξίδι του, διότι ἦταν ἡλικιωμένος. Τότε ὁ βασιλιάς, μέ τήν γνώμη τῶν συμβούλων του τῶν ὁποίων ὁ νοῦς εἶχε ἀρχίσει νά ἀμφιταλαντεύεται ἐξ αἰτίας τῆς ἐπιμονῆς τῆς γυναίκας νά παραπονεῖται γιά τόν θάνατο τῆς κόρης της, ἔβαλε δύο ἄγριους σκύλους τοῦ πού χρησιμοποιοῦνταν γιά νά διώχνουν ἄλλα ζῶα, νά ἀπομακρύνουν τούς ξένους καί νά προσέχουν τό κοπάδι, νά ἐπιτεθοῦν στόν ἅγιο ἄνθρωπο. Μόλις ὁμως ἐκείνοι ὄρμησαν ἐπάνω του, ὕψωσε τό χέρι του καί ἔκανε τό Σημεῖο τοῦ

Σταυροῦ καί τότε ἐκεῖνοι ἀμέσως ξάπλωσαν κάτω στά πόδια του, τέλεια ἐξημερωμένοι καί ἤρεμοι. Ὅταν ὁ βασιλιάς καί οἱ σύμβουλοί του τό εἶδαν αὐτό, θαύμασαν καί ἤρθαν στόν Ἅγιο Ροῦμον, ζητώντας συγχώρηση γιά ὅσα εἶχαν κάνει, κηρύσσοντας τήν ἀγιότητα καί τήν ἀθωότητά του.

Ἡ Κέμπαν, ὅμως, ἐπέμεινε στήν κακία της, καί ὀρμώντας στό μέσον ὄλων τῶν παρισταμένων, καταφέρθηκε βίαια ἐναντίον τοῦ Ἁγίου, ἰσχυριζόμενη δυνατά ὅτι εἶχε φάει τήν κόρη της. Ἐκεῖνος, ὅμως, διδαγμένος ἀπό τό Ἅγιο Πνεῦμα, τούς εἶπε ὅλα ὅσα εἶχε κάνει ἢ κακία ἐκείνη γυναίκα στήν κόρη της καθώς ἐπίσης καί ὅτι τό κορίτσι βρισκόταν νεκρό μέσα στό μπαούλο, πνιγμένο ἀπό τήν μπουκιά τοῦ ψωμιοῦ. Τότε ὁ βασιλιάς ἔστειλε ἐспеυσμένα ἀνθρώπους στό σπίτι τῆς γυναίκας καί βρῆκε τά πάντα ὅπως τά εἶχε πεῖ ὁ Ἅγιος. Ὅταν αὐτό ἔγινε γνωστό, οἱ ἄνθρωποι θέλησαν νά λιθοβολήσουν τήν Κέμπαν, ἀλλά ὁ Ἅγιος τήν ἐλευθέρωσε ἀπό τά χέρια τους. Ἔτσι ἡ Κέμπαν δόξασε τόν Θεό καί ἔπεσε μετανοημένη στά πόδια τοῦ Ροῦμον, κλαίγοντας καί ζητώντας συγχώρηση καί ἐκφράζοντάς του τήν ἐπιθυμία της νά ἀναστήσει τήν κόρη της. Καί ἐκεῖνος προσευχήθηκε στόν Θεό γιά νά γίνει αὐτό τό θαῦμα καί ἐπανεφερε τό κορίτσι στήν ζωή παραδίδοντας το στήν μητέρα του. Ἔτσι ἡ ἀγιότητα τοῦ Ἁγίου ἀναγνωρίσθηκε καί δοξάσθηκε ἀπό ὅλους.

Ἐπειτα ἀπό αὐτά ἡ Κέμπαν ὑποκινήθηκε καί πάλι ἀπό τόν Σατανᾶ ἐναντίον τοῦ Ἁγίου Ροῦμον, ἐξ αἰτίας τοῦ γεγονότος ὅτι ὁ σύζυγός της περνοῦσε τόσο πολύ χρόνο μαζί του, καθώς ἔχουμε ἤδη πεῖ. Ἔτσι, προκειμένου νά μεταστρέψει τήν φιλία τοῦ συζύγου της σέ ἐχθρότητα, τοῦ εἶπε καί ἰσχυρίσθηκε δημόσια ὅτι ὁ Ἅγιος ἤθελε νά κοιμηθεῖ μαζί της. Καί ἐκεῖνος, ἀντιλαμβανόμενος ὅτι τό μῖσος τῆς γυναίκας γιά αὐτόν δέν θά ἔπαυε ποτέ ὅσο ἐκείνη ζοῦσε, ἀποφάσισε νά ἀποσυρθεῖ σέ κάποιον

ἀπομακρυσμένο σημεῖο, ἔτσι ὥστε μέ κάθε τρόπο τό μῖσος της νά κοπάσει ἐφ' ὅσον ἐκεῖνος δέν θά βρισκόταν πιά ἐκεῖ. Καταράστηκε ὁμως τήν Κέμπαν, ἡ ὁποία προσβλήθηκε ἀπό λέπρα καί ἔλαβε τήν ἀνταμοιβή πού τῆς ἔπρεπε γιά τίς πράξεις της.

Ἔτσι ὁ Ἅγιος Ροῦμον ἀποσύρθηκε ἀπό τήν Κορνουάλν καί ταξιδεύοντας ἀνατολικά, ἔφθασε στήν ἐπαρχία τῆς Ρέν. Μέ τήν βοήθεια κάποιου πιστοῦ ἀνθρώπου ὁ ὁποῖος τοῦ πρόσφερε φιλοξενία, ἔκτισε γιά τόν ἑαυτό του ἕνα παρεκκλήσιο γιά τόν ἑαυτό του στά μέρη τῆς Ντομόνια, κοντά στό Ἥλιον, ὅπου ἔζησε μέ μεγάλη ἐγκράτεια μέχρι τήν ἡμέρα τοῦ θανάτου του, ἐνῶ ὁ οἰκοδεσπότης του τόν ὑπηρετοῦσε σέ ὅ,τι χρειαζόταν. Μετά τήν ἀναχώρησή του, ἦρθε κάποια ἡμέρα ὁ οἰκοδεσπότης του κάποια μέρα καί τόν βρῆκε νεκρό, νά βρίσκεται σέ στάση προσευχῆς καί λυπήθηκε πολύ γιά τόν θάνατό του καί ἔκλαψε καί ἔμενε ἀπαρηγόρητος. Γνώριζε ἐπιπλέον ὅτι θά ἔκλεβαν τό σῶμα του, ἐφ' ὅσον οἱ κόμπτες, ὅταν θά μάθαιναν γιά τόν θάνατό του θά ἔρχονταν καί θά τό ἔπαιρναν μακριά γιά νά τό θάψουν μέ τιμή. Σκεφτόμενος ὅλα αὐτά καί ἐπιθυμώντας νά ἔχει κάποια Λείψανα τοῦ ἀγίου ἀνθρώπου, κινούμενος ἀπό εὐλαβῆ ζῆλο, ἀπέκοψε τό ἕνα χέρι τοῦ Ἁγίου καί τό μετέφερε στό σπίτι του. Τήν ἀκόλουθη ὁμως νύχτα, ξύπνησε ἀπό τόν ὕπνο καί ἀντιλήφθηκε ὅτι εἶχε ἀποκοπεῖ τό δικό του χέρι. Κατάλαβε ὅτι αὐτό εἶχε συμβεῖ σάν τιμωρία γιά αὐτό πού εἶχε κάνει. Μετανοώντας, πῆγε μέ δάκρυα στό παρεκκλήσιο, ζήτησε συγγνώμη καί τοποθέτησε τό χέρι τοῦ Ἁγίου Ροῦμον δίπλα στό σῶμα του καί ἀμέσως τό χέρι ἐνώθηκε καί πάλι μέ τό σῶμα. Μέ τήν χάρι τοῦ Ἁγίου, ἀποκαταστάθηκε καί τό δικό του χέρι ἐνῶ κοιμόταν στό παρεκκλήσιο, ἔτσι ὥστε μόλις ξύπνησε δέν αἰσθάνθηκε καμμία βλάβη.

Οἱ τρεῖς κόμπτες, ὅταν ἔμαθαν γιά τόν θάνατο τοῦ Ἁγίου Ροῦμον, ἦρθαν ἀμέσως στό παρεκκλήσιό του. Ὅλοι ἀγωνίζονταν

νά πετύχουν νά πάρει ὁ καθένας γιά τόν ἑαυτό του τό ἅγιο σῶμα καί νά τό θάψει στήν ἐπαρχία του. Ἔπειτα ἀπό σύσκεψη, συμφώνησαν νά τοποθετηθεῖ τό ἅγιο σῶμα σέ μία ἄμαξα τήν ὁποία νά σέρνουν δύο βόδια τριῶν ἐτῶν τά ὁποία δέν εἶχε ζέψει ποτέ κανείς καί ὅτι ὅπου θά μεταφερόταν τό ἅγιο σῶμα ἀπό τά βόδια, σέ ἐκείνη τήν ἐπαρχία καί θά ἀνῆκε. Ἀλλά ὅταν οἱ κόμπτες δέν μπόρεσαν νά σπκώσουν τά Λεῖψανα ἀπό τήν γῆ, ἀκόμη καί μέ τήν βοήθεια ἄλλων πού τούς ζήτησαν νά τούς βοηθήσουν, ἔκαναν καί πάλι σύσκεψη καί ἀποφάσισαν νά παραδοθεῖ τό σῶμα σέ ἐκεῖνον στόν ὁποῖο θά ἐπέτρεπε νά τό σπκώσει. Ὁ Κόμης τῆς Ρέν καί ὁ Κόμης τῆς Βάν προσπάθησαν καί ἀπέτυχαν, ἀλλά ὅταν δοκίμασε ὁ Κόμης τῆς Κορνουάλης, στήν ἐπαρχία τοῦ ὁποίου εἶχε ζήσει ὁ Ἅγιος γιά πρώτη φορά—παρά τό γεγονός ὅτι τό δεξί του χέρι ἦταν παράλυτο—, σήκωσε εὐκόλα τό σῶμα καί τό τοποθέτησε πάνω στήν ἄμαξα· ἀποκαταστάθηκε ἐπίσης τό χέρι του ὑγιές μέ τήν μεσιτεία τοῦ Ροῦμον. Ἔπειτα τά βόδια, χωρίς νά στρέφονται οὔτε δεξιά οὔτε ἀριστερά, χωρίς νά τά καθοδηγήσει κανείς, ἀπό κοινοῦ ἄρχισαν νά σέρνουν τήν ἄμαξα πρὸς τήν Κορνουάλη. Καί ὅταν ἔφθασαν σέ κάποια κοιλάδα, ἡ ὁποία στήν τοπολαλιά ὀνομάζεται Τνουμπάλαν, τά βόδια σταμάτησαν ἀκίνητα καί δέν ἐννοοῦσαν νά προχωρήσουν περισσότερο. Ἡ κοιλάδα ἀπέχει ἕνα μίλι ἀπό τό παρεκκλήσιο τό ὁποῖο ὁ Ἅγιος εἶχε χτίσει στό παρελθόν δίπλα στό Δάσος τῆς Νεμέας. Βλέποντάς το αὐτό ὁ ἄρχοντας καί θαυμάζοντας, ἐμπνεύσθηκε ἀπό τό Ἅγιο Πνεῦμα καί ἔδωσε ὅλη ἐκείνη τήν γῆ, ἀπό τήν κοιλάδα μέχρι τό παρεκκλήσιο, στόν Ἅγιο Ροῦμον εἰς τό διπνεκές. Τότε τά βόδια ἀμέσως προχώρησαν πρὸς τό παρεκκλήσιο μαζί μέ τά Λεῖψανα· κατέβασαν τότε τό ἱερό σῶμα ἀπό τήν ἄμαξα καί τό μετέφεραν μέ χαρά στό παρεκκλήσιο καί ἐκεῖ τάφηκε μέ τιμή. Ἀναπαύθηκε ἐκεῖ γιά μεγάλο χρονικό διάστημα, ἐπιφέροντας πολλές εὐεργεσίες σέ

ἐκείνους πού προσεύχονταν ἐκεῖ.

Ἀργότερα ὅμως, μετά τό πέρασμα πολλῶν χρόνων, ὀλόκληρη ἡ Βρετανία ἐλαττώθηκε σέ πληθυσμό ἀπό πειρατές. Τότε οἱ ἄνθρωποι, ἀφήνοντας τίς κατοικίες τους, διασκορπίσθηκαν σέ διάφορα μέρη τοῦ κόσμου μεταφέροντας μαζί τους τό σῶμα τοῦ Εὐλογημένου Ροῦμον καθώς καί τοῦ Ἁγίου Γουῖνβαλου, Ἡγουμένου τοῦ Λαντεβενέκ, ὁ ὁποῖος ἔγινε πασίγνωστος παντοῦ μέ τά θαύματα τά ὁποῖα ἐπιτέλεσε. Τελικά, ὅμως, ἡ κεφαλή τοῦ Ἁγίου Ροῦμον ἀποκαταστάθηκε κατ' ἀρχήν στήν Κορνουάλ καί ἀργότερα τά ὑπόλοιπα μέλη του πού ὁ λαός εἶχε μεταφέρει μαζί του ἐπέστρεψαν καί αὐτά στήν Κορνουάλ, στήν πόλη πού ὀνομάζεται Κονφλουένσια (δηλ. Κουῖμπερ) καί μέ τιμές τοποθετήθηκαν στήν Βασιλική τοῦ ἐνδόξου Ἐπισκόπου Ἁγίου Κορεντίν, στό μέσον μιᾶς μεγάλης συνάθροισης κλήρου καί λαοῦ.

Ἐνῶ τό ἱερό σῶμα ἀναπαύοταν σέ αὐτήν τήν Βασιλική, μέ τήν χάρη τοῦ Ἁγίου, ἕνας ἄνδρας ἄλαλος ἐκ γενετῆς, σκεπτόμενος τά Λεῖψανα τοῦ Ἁγίου Ροῦμον καί προσευχόμενος εἰλικρινά σέ αὐτόν, ἔλαβε τήν δύναμη τοῦ λόγου καί φώναξε καθαρά τρεῖς φορές: «Ροῦμον!» Μία ἄλλη φορά, κάποιος τρελλός, μέ τά χέρια του δεμένα πίσω ἀπό τήν πλάτη του, μεταφέρθηκε στό σῶμα τοῦ Ἁγίου Ροῦμον καί τήν νύχτα πού ἀκολούθησε τόν τοποθέτησαν κοντά στήν λάρνακα πού περιεῖχε τά Λεῖψανα τοῦ ἁγίου ἄνδρα. Τήν ἐπόμενη ἡμέρα, ἦταν τελείως θεραπευμένος. Καί πολλοί ἄλλοι ἐπίσης ἔχουν θεραπευθεῖ ἀπό τήν χάρη τοῦ Ἁγίου Ροῦμον.

Μία ἄλλη φορά, κάποιο κτίριο στήν Κονφλουένσια πῆρε φωτιά καί οἱ φλόγες ἔκαιγαν τόσο ἄγρια ὥστε νά νομίζουν πώς ὀλόκληρη ἡ πόλη θά καιγόταν. Ἐπειτα ἀπό μάταιες προσπάθειες νά σβήσουν τήν φωτιά μέ νερό καί ἄλλα μέσα, μεταφέρθηκε ἐκεῖ ἀπό τόν κληρο τό σῶμα τοῦ Εὐλογημένου Ροῦμον. Τότε ἄρχισαν νά κραυγάζουν ὅλοι: «Ἁγιε Ροῦμον, βοήθησε τούς δούλους σου»

καί ἀμέσως ἡ μεγάλη πυρκαγιά ἔχασε τήν δύναμή της, ἐξασθένησε καί ἔσβυσε.

Ἀργότερα, ὁμως, τά Λεῖψανα τοῦ Ἁγίου Ροῦμον μεταφέρθηκαν ἀπό τήν Κομφλουένσια στήν Κορνούαλη τῆς Μεγαλύτερης Βρετανίας καί τοποθετήθηκαν στόν Ναό τῆς ἔπαυλης πού ὀνομάζεται Λάνριχορν. Ἐκεῖ παρέμειναν σέ λάρνακα γιά πολλά χρόνια, δηλαδή, μέχρι τήν ἐποχή τοῦ Ὁρντουλφ, Κόμπα τῆς Κορνούαλης καί τῆς γειτονικῆς περιοχῆς τοῦ Ντέβον. Ὁ κόμης αὐτός, ὅταν μία ἡμέρα ἔφθασε στό Λάνριχορν καί προσευχόταν θερμά στόν Ναό, εἶδε τήν λάρνακα στήν ὁποία ἦταν τοποθετημένα τά Λεῖψανα τοῦ ἁγίου ἄνδρα. Ἀφοῦ ρώτησε τίνος ἦταν τό σῶμα καί ὁ Ἐφημέριος ἐκείνου τοῦ Ναοῦ τοῦ εἶπε ὅτι ἡ λάρνακα αὐτή περιεῖχε τά λείψανα τοῦ Ἁγίου Ροῦμον, μέ μοναδική ἐξαίρεση τήν κεφαλή του, ὁ κόμης μετέφερε τήν λάρνακα στόν τόπο ὅπου ἀναπαύεται τώρα, δηλαδή, στό Ντέβον, στήν πόλη τοῦ Τάβιστοκ, ὅπου ἴδρυσε Ναό καί τόν ἐμπλούτισε μέ σπουδαῖα δῶρα καί πολλή γῆ. Ἐκεῖ ἐπίσης ἀναπαύεται τώρα τό σῶμα αὐτοῦ τοῦ κόμπα, στό ὁποῖο μέρος, μέ τήν χάρη τοῦ Ἁγίου Ροῦμον, πολλές ὠφέλειες θεραπείας χορηγοῦνται σέ ἐκείνους πού προσέρχονται καί ζητοῦν ἀξίως, πρὸς ὕμνο καί δόξα τοῦ Κυρίου μας Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὁ Ὅποιος μέ τόν Πατέρα καί τό Ἅγιο Πνεῦμα ζεῖ καί βασιλεύει, ὁ Θεός πάντοτε καί εἰς τούς αἰῶνας. Ἀμήν.

Ἡ Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία ἐορτάζει τήν μνήμη τοῦ Ἁγίου Ροῦμον τοῦ Τάβιστοκ τήν 15η Ἰουλίου καί τήν Ἀνακομιδή τῶν Λειψάνων του τήν 5η Ἰανουαρίου.

Ἄγιε Ἐπίσκοπε Ροῦμον, πρέσβευε τῷ Θεῷ ὑπέρ ἡμῶν!

Χειρόγραφο τῆς Γκόθα τοῦ δωδεκάτου αἰώνα, βασισμένη σέ ἕναν πρῶϊμο
Βίο τοῦ δέκατου αἰώνα.

Η ΑΓΙΑ ΓΙΟΥΡΙΘ, ΠΑΡΘΕΝΟΜΑΡΤΥΣ ΤΟΥ ΤΣΙΤΛΧΑΜΠΤΟΝ

Πολύ λίγα μᾶς εἶναι γνωστά ἀπό Ὁρθόδοξες πηγές γιά τήν Ἁγία Γιουριθ. Ἐκεῖνα, ὅμως, τά ὁποῖα γνωρίζουμε εἶναι τά ἀκόλουθα: «Ἡ Ἐκκλησία τοῦ Τσίτλχαμπτον εἶναι μοναδική στήν ἀφιέρωσή της στήν Ἁγία Ἰερίθα, ἥ γιά νά χρησιμοποιήσουμε τόν πιό σωστό τύπο, Ἁγία Γιουριθ. Ὁ θρῦλος της, πού μοιάζει πολύ μέ ἐκεῖνον τῆς Ἁγίας Σίντγουελ τοῦ Ἐγκζιτερ, παρουσιάζεται στόν Λατινικό ὕμνο πού ἀνακαλύφθηκε σέ χειρόγραφο τοῦ δεκάτου πέμπτου αἰώνα στό Κολλέγιο Τρίνιτυ τοῦ Καίμπριτζ, τό 1901. Στό παρελθόν, πολύ λίγα γνωρίζαμε γιά τήν ζωή της. Ὑπάρχει μία ἀρχαία ἀπεικόνισή της στόν ἄμβωνα καί ἐπίσης καί σέ ἓνα παράθυρο στό Νέτλκοουμ τοῦ Σόμερσετ μέ τό ὄνομά της ἀπό κάτω καί μία ἄλλη μαζί μέ τήν Ἁγία Σίντγουελ στήν κολυμβήθρα τοῦ Νόρθ Μόλτον καί στά παραπετάσματα τοῦ Ἄστον, Μπίαρ Φέρερζ καί Χένοκ. Πιθανόν νά εἶχε προσπλυτισθεῖ στήν Ὁρθόδοξη Πίστη ἀπό τούς Ἁγίους Κέα, Φίλι καί Ροῦμον, ἱεραποστόλους ἀπό τό Γκλάστονμπερυ οἱ ὁποῖοι εἶχαν περάσει ἀπό τά μέρη αὐτά στίς ἀρχές τοῦ βου αἰώνα καί ἄφησαν τά ὀνόματά τους σέ γειτονικές ἐνορίες. Ὁ Γουέσσκοτ (1567) μιλά γιά τό Τσίτλχαμπτον σάν ἓνα χωριό διάσπμο γιά τήν Ἁγία Ἰερίθα “τά θαύματα τῆς ὁποίας εἶναι ἱκανά νά γεμίσουν ἓναν ὀλόκληρο θρῦλο, ἡ ὁποία ἔζησε ἐκεῖ καί ἐκεῖ θάφτηκε”. Ὁ Ρίζντον (1630) καί ὁ Πρίνς (1701) ἀναφέρουν καί οἱ δύο ὅτι διασώζεται στίς ἡμέρες τους ἓνα βιβλίο μέ τά θαύματά της. Ἡ ἐπιγραφή ἡ ὁποία ἀπεικονίσθηκε τό 1764 στό ἄδειο κοίλωμα δίπλα ἀπό τήν λάρνακά της δείχνει ὅτι τό ὄνομά της ἦταν σεβαστό ἀκόμη καί

τότε. Ὁ Ρίζντον λέει ὅτι γεννήθηκε στό Στόουφορντ, τό ὁποῖο ἀπέχει ἕνα μίλι πρὸς τὰ βόρεια τοῦ Ναοῦ. Ὁ Ὕμνος τὴν περιγράφει ὡς μία νεαρή παρθένο, ἀφοσιωμένη στὴν θρησκευτικὴ ζωὴ, ἡ ὁποία θανατώθηκε ἀπὸ τὰ δρεπάνια τῶν χορτοξηραντῶν μὲ τὴν ὑποδαύλιση μιᾶς ζηλόφθονης καὶ πιθανόν εἰδωλολάτρισσας θετῆς μητέρας. Ἐκεῖ ὅπου ἔπεσε ἀνέβλυσε πηγὴ ὕδατος καὶ ἀνθισαν λουλούδια. Ἡ ἀναφορὰ τῆς ξηρῆς γῆς ὑπονοεῖ μία ξηρασία γιὰ τὴν ὁποία κατηγορήθηκε ἡ Χριστιανὴ κόρη. Ὁ παραδοσιακὸς τόπος τοῦ Μαρτυρίου της, τό Πηγάδι τῆς Ἁγίας Τίρα (αὐτὸ πού προηγουμένως ὀνομαζόταν τῆς Ἁγίας Γιούριθ), βρίσκεται στό ἀνατολικὸ ἄκρο τοῦ χωριοῦ. Μία μεγάλη πέτρινη πλάκα, πού πρὶν βρισκόταν στό χεῖλος τοῦ ἀνοιχτοῦ πηγαδιοῦ, ἔχει διατηρηθεῖ σὲ ἕναν σύγχρονο τοῖχο. Ἡ Ἑορτὴ της, ἡ ὁποία ἀκολουθεῖ μία κάπως δυσνόητη δήλωση τοῦ Ρίζντον, ἔχει τὰ τελευταῖα χρόνια τηρηθεῖ τὴν ὀγδόη τοῦ Ἰουλίου, ἀλλὰ προηγουμένως τό χωριὸ “Ρέβελ” εἶχε διατηρηθεῖ τὴν Κυριακὴ μετὰ τὴν Ἑορτὴ τοῦ Ἁγίου Πέτρου”.

Παραθέτουμε ἐδῶ τό Λατινικὸ κείμενο τοῦ Ὕμνου τῆς Ἁγίας Γιούριθ, τό ὁποῖο συνοδεύεται ἀπὸ μία μετάφραση τοῦ κάθε στίχου.

Cotidiane lux diei
Protulit ad laudem dei
Virithae memoriam
Hec pudica et formosa
Sua vita virtuosa
Hic puella etiam

Holocaustum deo gratum
Virgo novit celebratum
Se in etate tenera

Munda carne pura mente
Vixit Christo protegente
Inter mundi prelia

Gaudet quia falcatorum
Falce prato iniquorum
Martirium sustinuit
Virgo martir nunc sanctorum
Consortia angelorum
In premium promeruit

Hostium minas non expavit
Hortes morte superavit
Hostis quos absorbit
Vbi virgo expiravit
Fons habunde emanavit
Sicca terra floruit

Nunc gaudet tota patria
Quod sue noverce odia
Innocens virgo vicerit
O villa Chitelhamptonia
Letare cum Devoniam
Quod taliter se gesserit

Ora pro nobis virgo martir Christi
Vt liberemur a morte tristi

Μέρα μέ τήν ημέρα οί πρωϊνές ακτίνες
Προφέρουν πάντοτε στόν ύμνο του Θεού

Τὴν ἄσβυστη φήμη τῆς Γιουρίθα·
Ἐδῶ μεγάλωσε μέ κάθε χάρη
Σεμνή, χαριτωμένη, καλή καί ἀληθινή
Ἐδῶ ὄλες οἱ ἀρετές ἔστεψαν τὸνομά της.

Ἐδῶ ὄρκους ἡ παρθένος ἔδωσε
Προσφορά τῆς ζωῆς της ἔκανε
Στὴν τρυφερὴ ἀκμὴ τῆς κοριτσιόστικης ἡλικίας της·
Ἄγνή στό σῶμα, ἀγνή στήν σκέψη,
(ἔτσι ἐργάσθηκε ἡ προστασία τοῦ Χριστοῦ)
Ἄγια στοὺς πονηροὺς καιροὺς ἔζησε.

Ἀπὸ τὸ δρεπάνι κακῶν θεριστῶν
Στόν μακάριο λειμῶνα σταθερὴ
Χαρούμενα ὑπέμεινε τὸ Μαρτύριο·
Ἴδου τώρα ἡ Μάρτυς Παρθένος,
Ἐνδεδυμένη τῶν Ἀγγελικῶν Ταγμάτων τὴν στολή,
Ἐχει κερδίσει τὸ βραβεῖο της Ψηλά ἐκεῖ.

Διότι φόβο ἀνθρώπων ἀπειλῶν δέν γνώριζε,
Μέ τὸν θάνατό της τὸν ἀντίπαλο ἀνέτρεψε,
Ἀντίπαλο πάνω στόν ὅποιο θριάμβευσε·
Ἐκεῖ ὅπου ἡ ἀγία παρθένος ἔπεσε
Νερό ἀπὸ πηγὰδι ἀνέβλυσε,
Καί ἡ γῆ ἡ ἀνδρὴ ἀνθίσει.

Τώρα ἡ χώρα ἅπασα χαίρει
Ὅτι τὸ ἀθῶο τῆς παρθένου χέρι
Τὸ μῖσος τῆς μητριᾶς της νίκησε·
Ὡ τὸ Τσίτλαμπτον ἄς ὑψώσει,

Μέ ὄλο τό Ντέβον μαζί, ὕμνους δοξολογίας
Διότι τέτοια φήμη κέρδισε ἡ Ἁγία

Παρθενομάρτυς τοῦ Χριστοῦ γιά μᾶς ἰκέτευε,
Ἄπό τούς πόνους τοῦ θανάτου νά μείνουμε ἐλεύθεροι.

Ἡ Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία ἐορτάζει τήν μνήμη τῆς Ἁγίας
Γιοῦριθ τοῦ Τσίτλχαμπτον τήν 8η Ἰουλίου.

Ἁγία Παρθενομάρτυς Γιοῦριθ, πρέσβευε τῷ Θεῷ ὑπέρ ἡμῶν!

πηγες

“J.H.B.A.” (1951, ἀναθ. 1962).

David Farmer, *The Oxford Dictionary of Saints* (Oxford, Clarendon Press, 1978).

ΟΙ ΑΓΙΕΣ ΣΙΝΤΓΟΥΕΛ ΚΑΙ ΤΖΑΘΓΟΥΑΡΑ, ΠΑΡΘΕΝΟΜΑΡΤΥΡΕΣ ΤΟΥ ΕΓΚΖΙΤΕΡ

Οἱ Μάρτυρες αὐτές ἦταν κατά σάρκα ἀδελφές καί ἐπειδή οἱ βίοι τους μοιάζουν πολύ, θεωρεῖται ὀρισμένες φορές ὅτι εἶναι ἓνα καί τό αὐτό πρόσωπο. Ἐν τούτοις ἡ ζυγαριά τῆς μαρτυρίας φαίνεται νά ὑποστηρίζει τήν παραδοσιακή πεποίθησι ὅτι ἐπρόκειτο γιά διαφορετικά πρόσωπα.

Ἡ Ἁγία Σίντγουελ (ἡ Σατβιόλα) γεννήθηκε στό Ἔγκζιτερ, καί σκοτώθηκε ἀπό τήν μητριά της, ἡ ὁποία ὑποκίνησε τούς θεριστές στά χωράφια νά τήν ἀποκεφαλίσουν μέ ἓνα δρεπάνι καί νά ρίξουν τό κεφάλι της μέσα σέ πηγάδι. Θάφτηκε ἔξω ἀπό τήν ἀνατολική πύλη τῆς πόλης (ἡ Ἐκκλησία πού ἀφιερώθηκε σέ αὐτήν διασώζεται μέχρι σήμερα) ἐνῶ πολλά θαύματα θεραπείας ἔχουν τελεσθεῖ μέ τήν μεσιτεία της τόν καιρό πού ἡ Ὁρθοδοξία ἦταν ζωντανή στήν Ἀγγλία. Ὑπάρχει ἓνα ἁγιασμένο πηγάδι δίπλα στόν Ναό της. Ἡ Ἁγία Σίντγουελ εἶχε ἓναν ἅγιο ἀδελφό στό Σάν Πώλ Ὁρελιάν, ὁ ὁποῖος μετανάστευσε στήν Βρεττάνη καί μία ἁγία ἀδελφή στήν Ἁγία Βουλφέλα, Ναό τῆς Κορνούαλης ὁ ὁποῖος ἦταν ἀφιερωμένος στίς δύο ἀδελφές.

Ἡ Ἁγία Τζαθγουάρα (ἡ Ὦντ) ἦταν μία ἄλλη ἀδελφή τῆς Ἁγίας Σίντγουελ. Ἦταν μία εὐλαβῆς παρθένας, ἀφιερωμένη στήν προσευχή, στήν νηστεία καί στήν ἐλεημοσύνη. Ἐπειτα ἀπό τόν θάνατο τοῦ πατέρα της, χλώμιασε σάν τό κερὶ καί, ὅταν ἡ μητριά της ζήτησε νά μάθει τήν αἰτία, ἐκείνη ἀπάντησε ὅτι ὑπέφερε ἀπό ἓνα πόνου στό στήθος της. Ἡ μητριά της τῆς σύστησε νά ἐπιθέσει δύο τυριά στά στήθη της γιά νά ἀπαλύνει τόν πόνου. Ἐπειτα εἶπε στόν γιό της Μπάνα ὅτι ἡ Τζαθγουάρα ἦταν ἔγκυος,

προσθέτοντας σάν απόδειξη ὅτι ἂν ἄγγιζε τήν περιοχή ἀνάμεσα στά στήθη της θά ἦταν ὑγρή ἀπό τό γάλα πού ἔτρεχε. Ἐκεῖνος τήν κατηγόρησε, βρῆκε ὅτι ἡ περιοχή ἀνάμεσα στά στήθη της ἦταν ὑγρή, ἐξοργίσθηκε καί ἀπέκοψε τήν κεφαλή της μέ τό ξίφος του. Σύμφωνα μέ τήν Βρετανική ἐρμηνεία τῆς ἱστορίας, ἡ Τζαθγουάρα εἶχε παραγεμίσει τό στήθος της μέ κομμάτια πηγμένου γάλακτος γιά νά τά δώσει στους φτωχούς καί ὅταν ἀποκεφαλίσθηκε, πῆρε στά χέρια τό κεφάλι της, περπάτησε μέχρι τόν διάδρομο, ἔβαλε πάλι τό κεφάλι της στήν θέση του, ἐπιτίμησε τόν ἀδελφό της καί ἀμέσως πέθανε. Τότε ὁ ἀδελφός της, τοῦ ὁποῦ τοῦ ὄνομα ἦταν Γκεργκύ, πῆγε στόν ἀδελφό του, Ἅγιο Παῦλο, στό Λεόν ὁ ὁποῖος τοῦ ἔβαλε κανόνα μετανοίας νά ἀποσυρθεῖ στό δάσος κοντά στό Λαντερνώ, ὅπου νά νηστέψει καί νά προσευχηθεῖ σαράντα ἡμέρες. Ἡ ποινή ἐπιτεύχθηκε, ὁ Γκεργκύ ἐπέστρεψε στόν Ἅγιο Παῦλο, ὁ ὁποῖος τόν δέχθηκε ὡς μοναχό στήν μονή του καί ἐν τέλει τόν ἔστειλε νά γίνε ἡγούμενος ἑνός κελλιοῦ τό ὁποῖο εἶχε ἰδρύσει στό Ζερμπέ, τό ὁποῖο ἀργότερα ὀνομάσθηκε Λέ Ρελκιού καί ἄλλαξε τό ὄνομά του παίρνοντας τό ὄνομα Τανγκύ. Εἶναι γνωστό ὅτι ὁ Ἅγιος Παῦλος ἴδρυσσε μονή στό Ζερμπέ κατά τό 560.

Στόν τόπο τοῦ Μαρτυρίου τῆς Ἁγίας Τζαθγουάρα ἀνέβλυσε μία πηγὴ καί ἀνεφύη μία βελανιδιά. Ἐπειτα ἀπό πολλά χρόνια τό δένδρο ἀνατράπηκε ἀπό μία θύελλα καί ἔπεσε πάνω σέ ἕνα σπιτί πού βρισκόταν ἐκεῖ κοντά, μέ τρόπο ὥστε τά κλαδιά του νά ἐμποδίσουν στους ἀνθρώπους τήν εἴσοδο καί τήν ἔξοδο. Ὁ ἰδιοκτήτης τοῦ σπιτιοῦ καί ὁ γυιός του ἀνέλαβαν νά πελεκήσουν τά κλαδιά καί νά τά ἀπομακρύνουν, ὅταν ὁ κορμός, ἀνακουφισμένος ἀπό τό βᾶρος, ἴσιωσε καί σήκωσε τό ἀγόρι τό ὁποῖο εἶχε ἀρπαχθεῖ ἀπό ἕνα ἄκοπο κλαδί.

Κατά τό ἔτος 1050, ὁ Ἅγιος Ἐλφγουολντ, Ἐπίσκοπος Σέρμπορν, ἀνταποκρινόμενος σέ πολλά σημεῖα καί ἀποκαλύψεις,

μετέφερε τὰ Λείψανα τῆς Ἁγίας Τζαθγουάρα ἀπό τό Χάλστοκ στό Σέρμπορν, ὅπου τοποθετήθηκαν δίπλα στά Λείψανα τοῦ Ἁγίου Γούλσιν, Ἐπισκόπου τοῦ Σέρμπορν, τὰ ὁποῖα εἶχαν μεταφερθεῖ τόν ἴδιο καιρό. Ἐκεῖ, μέ τίς μεσιτεῖες τῶν δύο Ἁγίων, ἐπιτελέσθηκαν πολλά θαύματα.

Ἐνας ἀπό τούς ἀδελφούς τῆς μονῆς ἔτρεμε ἀπό σφοδρή προσβολή πυρετοῦ, ὁ ὁποῖος ἐρχόταν, ἀρχικά κάθε δύο μέρες καί ἀργότερα καθημερινά. Ἀπεχθανόταν κάθε τροφή καί ἔπρεπε νά τόν σέρνουν στά γεύματα ὑποχρεωτικά σάν σέ μαρτύριο. Τήν ἡμέρα τῆς ἐπίσημης ἀνακομιδῆς τῶν Λειψάνων τῆς Ἁγίας Τζαθγουάρα, θέλησε νά ψάλει στήν χορωδία πίσω ἀπό τήν πομπή, ἀλλά καταλήφθηκε ξαφνικά ἀπό τρεμούλα καί χλωμάδα. Ἀπρόθυμα, ἄρχισε νά κινεῖται πρὸς τὰ πίσω σάν νά πήγαινε στήν αἰχμαλωσία. Οἱ ἄλλοι ὅμως ἀδελφοί, οἱ ὁποῖοι ὑπολόγιζαν στήν Χάρη τῶν Ἁγίων, τοῦ ἔδωσαν νά πιεῖ ἀπό τό νερό στό ὁποῖο εἶχαν πλυθεῖ τὰ ὀσῆ. Θεραπεύθηκε τελείως. Καί ἄλλοι πού ὑπέφεραν ἀπό πυρετοῦς θεραπεύθηκαν ἐπίσης πίνοντας τό ἅγιο νερό.

Μία παντρεμένη γυναίκα ξάπλωνε σάν νά ἦταν νεκρή ἐπί τρεῖς μέρες. Ἦταν κωφάλαλη, ἀκίνητη σάν τήν πέτρα, τὰ μάτια της ἀτένιζαν στό κενό πού ἀπλώνονταν μπροστά της, ἐνῶ οἱ κόρες τῶν ματιῶν της καί τὰ βλέφαρα βρῖσκονταν σέ ἀκίνησία. Δέν ἔδινε κανένα σημεῖο σέ ἐκείνους πού τῆς φώναζαν καί, ὅταν τήν μετέφεραν, τό κεφάλι καί τὰ ὑπόλοιπα μέλη της ἔπεφταν ἄν δέν τὰ στήριζε κανεῖς. Ὅλοι περίμεναν ὅτι θά πεθάνει καί ἡ μόνη συζήτηση πού εἶχαν ἦταν γιά τήν ταφή της. Τήν τρίτη ἡμέρα, ὁ γυιός της, ὁ ὁποῖος ἦταν μοναχός, ἔχοντας ἀνατραφεῖ μέ τήν εὐλάβεια στούς Ἁγίους, ἦρθε νά δεῖ τούς γονεῖς του, ἐπιθυμώντας νά ἀνακουφίσει τόν ἕναν καί νά θεραπεύσει τόν ἄλλο. Ἀλλά ἡ ἀνθρώπινη σοφία δέν ἔβλεπε καμμία ἐλπίδα θεραπείας. Ἐπειδή ὅμως ὑπολόγιζε στήν χάρι τῶν τοπικῶν τοῦ Ἁγίων, ἐπέστρεψε

στήν μονή καί τῆς ἔστειλε λίγο ἀπό τό νερό πού ἀναφέραμε πρὶν. Ἀμέσως, λίγο ἀπὸ αὐτὸ τῆς τό ἔδωσαν ἀπὸ τό στόμα γιὰ νὰ κατεβῆ κάτω στὸν λαιμὸ τῆς· συνῆλθε, σάν νὰ ξυπνοῦσε ἀπὸ ὕπνο, κίνησε τὰ μάτια τῆς, ἀνακάθισε καί μέ λαχτάρᾳ ἤπιε τὴν ὑπόλοιπη γουλιὰ. Σύντομα στάθηκε στὰ πόδια τῆς. "Ὅλοι τότε οἱ φίλοι τους οἱ ὁποῖοι θρηνοῦσαν τὴν γυναῖκα χωρὶς ἐλπίδα χάρηκαν μαζί μέ τὸν σύζυγό τῆς σάν νὰ εἶχε ἐπιστρέψει ἀπὸ τοὺς νεκροὺς.

Ἐπῆρχε κάποιος πασίγνωστος Ἱερέας ὀνόματι Γούλφρικ, τὸν ὁποῖο εἶχε μορφώσει καί χειροτονήσει ὁ Ἐπίσκοπος Ἐλφγουολντ. Μία σοβαρὴ ἀσθένεια τὸν ἔκανε νὰ λάβει τό Μυστήριον τοῦ Ἁγίου Χρίσματος, ὅταν, ἐλπίζοντας στὴν χάρη τῆς Παρθενομάρτυρος Τζαθγουάρα, ἔστειλε ἓνα ἀγόρι στοῦ Σέρμπορν, λέγοντας: «Ζητεῖστε ἀπὸ τοὺς ἀδελφούς νὰ βυθίσουν τὰ Λεῖψανα τῆς Ἁγίας Τζαθγουάρα, ἢ ὁποῖα ἀνακομίσθηκε ἐκεῖ ἀπὸ τὸν Ἅγιον Ἐλφγουολντ, μέσα σὲ λίγο νερό καί νὰ μοῦ τό στείλουν νὰ τό πιῶ. Διότι πιστεύω ὅτι θὰ πάρω ζωὴ καί τὴν προηγούμενη ὑγεία μου ἀπὸ αὐτό». Ὁ ἀπεσταλμένος πῆγε καί ἐπέστρεψε μέ τό νερό καί, ὅταν ὁ Ἅγιος Γούλφρικ τό ἤπιε, θεραπεύθηκε ἀμέσως.

Ἡ Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία ἐορτάζει τὴν μνήμη τῆς Ἁγίας Σίντγουελ τοῦ Ἐγκζιτερ τὴν 1η Αὐγούστου, τῆς Ἁγίας Τζαθγουάρα τοῦ Ἐγκζιτερ τὴν 28η Νοεμβρίου καί τὴν Ἀνακομιδὴ τῶν Λειψάνων τῆς τὴν 13η Ἰουλίου.

*Ἁγίες Παρθενομάρτυρες Σίντγουελ καί Τζαθγουάρα, πρεσβεύσατε τῷ Θεῷ
ὑπὲρ ἡμῶν!*

πηγες

S. Baring-Gould & J. Fisher, *Lives of the British Saints* (1907-1913), Τόμ. I καί 4.

David Farmer, *The Oxford Dictionary of Saints* (Oxford: Clarendon Press, 1978).

C. H. Talbot, «*The Life of Saint Wulsin of Sherborne by Goscelin*», *Revue Benedictine*, Vol. LXIX (1959), σσ. 82-85.

Ο ΑΓΙΟΣ ΜΠΡΑΝΟΚ, ΙΕΡΟΜΟΝΑΧΟΣ ΤΟΥ ΜΠΡΩΝΤΟΝ

Υπάρχουν πολύ λίγες πληροφορίες από Ὁρθόδοξες πηγές για τόν Ἅγιο Μπράνοκ. Ἐνας Ἀγγλικανός κληρικός μᾶς λέει τά ἑξῆς γιά αὐτόν: «Τό ὄνομα “Μπράνοκ” εἶναι Κελτικό ὄνομα καί ἀντίστοιχες ἀφιερώσεις στήν Οὐαλία βρίσκονται μέ τήν μορφή “Μπραΐνακ”. Μᾶς μεταφέρει πίσω στίς πρῶτες ἐκεῖνες ἡμέρες τοῦ Χριστιανισμοῦ σέ αὐτά τά νησιά. Οἱ πλατειές πλωτές ἐκβολές τῶν Ἀγγλικῶν ποταμῶν μας γίνονταν συχνά λεωφόροι γιά τούς εἰσβολεῖς, ἀλλά ἐπίσης ἦταν, καί σίγουρα στήν Δυτική Χώρα, τά μέσα μέ τά ὁποῖα οἱ πρῶτοι ἱεραπόστολοι τῆς Χριστιανικῆς Πίστεως ἦρθαν στήν χώρα μας. Εἶναι πιθανόν, λοιπόν, ὅτι ὁ Ἅγιος Μπράνοκ, Κέλτης ἱεραπόστολος καί Ἱερέας, ἦρθε στό Μπρῶντον ἀπό τήν Οὐαλία, ἴσως ἀπό τό Πέμπροκσερ ὅπου ἀρκετοί ναοί φέρουν τό ὄνομά του, διασχίζοντας τό Πέλαγος τοῦ Σέβερν καί φθάνοντας μέχρι τήν ἐκβολή τοῦ Τόου. Ὅπου ἐγκαταστάθηκε εἶναι πιθανόν ὅτι ἴδρυσε τό ὄχι τόσο ἀσυνήθιστο σχῆμα μιᾶς κοινοβιακῆς κοινότητας γιά νά προωθήσει τήν ἐξέλιξη τοῦ Ἑκχριστιανισμοῦ. Λέγεται ὅτι ὑπῆρξε ὁ Ἐξομολόγος καί Ἐφημέριος τοῦ Μπραΐκαν, τοῦ νικητῆ τῆς χώρας πού τώρα ὀνομάζεται Μπρέκνοκ, τοῦ ὁποίου τήν θυγατέρα παντρεύτηκε (ἡ ἀγαμία δέν ἀσκεῖτο πάντοτε ἀπό τόν Καθολικό [δηλ. τόν Ὁρθόδοξο] κλῆρο τοῦ πέμπτου καί ἕκτου αἰῶνα), καί ἀπό τήν ὁποία ἀπέκτησε ἕναν γιό, τόν Μπέρουϊν καί τρεῖς κόρες, τήν Μάινεμ, Γκουέναν καί Γκουένλιοου.

«Ἀναχωρώντας ἀπό τήν Οὐαλία ἔπειτα ἀπό μερικά χρόνια μέ τόν Βασιλιά Μπραΐκαν, ἔκανε ἕνα προσκύνημα στούς τάφους τῶν

Ἀποστόλων, ἐπιστρέφοντας ἀπό τήν Βρετάνη, ὅπου ἴδρυσε πολλούς Ναούς κατά τήν διάρκειά μακρᾶς παραμονῆς, ἄν καί σήμερα οἱ Ναοί ἐκεῖνοι φέρουν τήν ἀφιέρωση τοῦ Ἁγίου Μπερνό, Ἁγουμένου τοῦ Κλονύ, μέ τόν ὁποῖο συγγέεται ὁ Ἅγιος Μπράνοκ. Ἐφυγε ἀπό τήν Βρετάνη γιά τήν Οὐαλία “πλέοντας τήν θάλασσα πάνω σέ πέτρινο φέρετρο”, μέθοδο μέ τήν ὁποία ὑποθέτουν ὅτι εἶχε ἔρθει στό Βόρειο Ντέβον. Τό ἀξιοσημείωτο αὐτό μέσον ναυσιπλοΐας δέν εἶναι ἴσως τόσο παράλογο ὅσο ἀκούγεται, διότι μπορεῖ νά ἀναφέρεται στό ἔθιμο τό ὁποῖο ἀκολουθοῦσαν οἱ Κέλτες Ἅγιοι νά μεταφέρουν μαζί τους τήν ταφόπετρά τους. Πολύ λίγα ἔχουν διασωθεῖ γιά αὐτόν μετά τήν ἀφίξή του στό Ντέβονσερ, ἄν καί ὑπάρχουν πολλοί μύθοι. Ἐνας ἀπό αὐτούς ἀφορᾷ τήν ἀγελάδα του, ἡ ὁποία “ἄν καί εἶχε κοπεῖ κομματάκια καί ἔβραζε στήν χύτρα βγῆκε σῶα καί ἀβλαβῆς στό κάλεσμά του” (Westcote). Ἐνας ἄλλος μῦθος καί μεγαλύτερης σημασίας γιά ἐμᾶς, εἶναι ὅτι ἐπιθύμησε νά χτίσει τόν Ναό του στόν λόφο πού βρίσκεται ἀμέσως πίσω ἀπό τήν παροῦσα τοποθεσία του. Κάθε κομμάτι ὅμως τοῦ κτίσματος θαυματουργικά διαλύθηκε μέχρι πού, σέ ὄραμα, ἔλαβε ὁδηγίες νά τό ἀνεγείρει ὅπου θά εὔρισκε μία λευκή γουρούνα μέ τό γουρουνάκι της. Ἐκεῖ ἔκτισε τόν ναό καί ἐκεῖ βρίσκεται ἀκόμη ναός μέχρι σήμερα.

«Γνωρίζουμε λίγα περισσότερα γιά τόν Ἅγιο Μπράνοκ, ἀλλά καί ὁ Γουίλιαμ τοῦ Γούστερ καί ὁ Τόμας Λέλαντ ἀναφέρουν ὅτι τό σῶμα του βρισκόταν στόν Ναό τοῦ Μπρῶντον. Εἶναι πιθανόν στό διάστημα πού μεσολαβεῖ ἀνάμεσα στήν ἴδρυση τοῦ Ναοῦ του στό Μπρῶντον καί στόν θάνατό του, νά περιπλανήθηκε στό Ντέβον καί στήν Κορνουάλη γιά νά κηρύξει στίς ἱεραποστολές. Δέν ὑπάρχει, ὅμως, καμμία μαρτυρία γιά αὐτό καί εἶναι, ἴσως, περισσότερο ἀκριβές νά σκεφθοῦμε ὅτι ἐγκαταστάθηκε μόνιμα στό χωριό τό ὁποῖο ἀναπτυσσόταν γύρω ἀπό τόν Ναό του,

διδάσκοντας στον λαό του τις δίδυμες ἀρετές τῆς ἀγιότητας καί τῆς γεωργίας καί ἀποκτώντας μία αὐξανόμενη φήμη ἀγιότητας. Ὅτι ἔκανε αὐτό τό τελευταῖο φαίνεται νά εἶναι πέρα ἀπό κάθε ἀμφισβήτηση. Πολλές Κελτικές ἀφιέρωσεις βρίσκονται στούς ναούς τοῦ Ντέβον καί τῆς Κορνουάλης, μόνον ἕξι ὅμως ἀπό αὐτές ἔγιναν δεκτές στό ἡμερολόγιο τῆς μεσαιωνικῆς δικαιοδοσίας τοῦ Ἑγκζιτερ γιά γενική τήρηση· μία ἀπό αὐτές ἦταν τοῦ Ἁγίου Μπράνοκ. Αὐτό μπορεῖ νά τό δεχθεῖ κανεῖς ὡς μαρτυρία γιά τήν φήμη του ἐκτός τῆς ἄμεσης σφαίρας τῆς ζωῆς του. Σέ αὐτό μπορεῖ νά προστεθεῖ τό ἀξιοσημείωτο γεγονός ὅτι τό σῶμα του ἀναπαύεται ἀκόμη στόν ναό ὁ ὁποῖος φέρει τό ὄνομά του, διότι ὁ Ναός τοῦ Μπρῶντον εἶναι ἕνας ἀπό τούς πολύ λίγους στήν Ἀγγλία πού μπορεῖ νά καυχηθεῖ γιά τήν ἀδιάσπαστη κατοχή τοῦ προσώπου τοῦ ἰδρυτῆ της καί Προστάτη Ἁγίου της. Ὅτι ὁ τάφος του δέν διαταράχθηκε οὔτε παραβιάσθηκε τήν ἐποχή τῆς Μεταρρύθμισης μπορεῖ νά ὀφείλεται μόνον στήν τιμή μέ τήν ὁποία περιβάλλεται ἀπό τήν τοπική ἐκκλησία. Πράγματι, στό Μπρῶντον τουλάχιστον τά παλαιά ἔθιμα δύσκολα χάνονταν καί ἡ ἡμέρα τῆς ἐορτῆς του (26η Ἰουνίου) τηρεῖτο σίγουρα μέχρι τά μέσα τῆς βασιλείας τῆς Βασίλισσας Ἑλισάβετ Α΄, ὅπως καί ἡ Κυριακή μέσα στήν ὀγδοήμερο. Αὐτή ἡ ἐορτή, μέχρι τήν ἐποχή τῆς Μεγάλης Ἐπανάστασης, ἦταν γνωστή ὡς “Atte Relique Sunday”».

Ἡ Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία ἐορτάζει τήν μνήμη τοῦ Ἁγίου Μπράνοκ τοῦ Μπρῶντον τήν 7η Ἰανουαρίου.

Ἁγιε Ἱερομόναχε Μπράνοκ, πρέσβευε τῷ Θεῷ ὑπέρ ἡμῶν!

The Rev. Prebendary T. R. Owen, *St. Brannock's Church, Braunton*
(Ramsgate: The Church Publishers).

David Farmer, *The Oxford Dictionary of Saints* (Oxford: Clarendon Press,
1978).